

BULETIN DE AFACERI EUROPENE

INSTITUȚIA
PREFECTULUI
JUDEȚUL TIMIȘ

Numărul 1 (25)

IANUARIE 2014

Ridicarea restricțiilor în ce privește libertatea de circulație a lucrătorilor din Bulgaria și România

- Declarația lui László Andor , comisar european pentru ocuparea forței de muncă, afaceri sociale și incluziune

Astăzi este ziua în care se ridică ultimele restricții în ceea ce privește libertatea de circulație a lucrătorilor din Bulgaria și România.

De azi încolo, cetățenii bulgari și români își pot exercita integral dreptul de a lucra în toate statele membre UE fără permis de muncă.

De fapt, cetățenii bulgari și români își exercitau deja acest drept în cele 19 state care au ales să nu aplice măsuri tranziționale, iar în ceea ce privește dreptul de a călători sau rezida, ei se bucurau de aceste drepturi în toate statele membre încă din momentul în care Bulgaria și România au aderat la Uniunea Europeană, în 2007.

Chiar și în țările în care existau restricții, multor cetățeni bulgari și români li s-au acordat permise de muncă.

În consecință, există peste 3 milioane de bulgari și de români care trăiesc în prezent în alte state membre și este puțin probabil că numărul lor va crește considerabil după ridicarea tuturor restricțiilor pentru lucrătorii bulgari și români.

Libertatea de circulație a fost și este una dintre pietrele de hotar ale procesului de integrare europeană și ale pieței interne din UE.

Este dreptul cel mai apreciat de europeni, având în vedere că 14 milioane dintre ei studiază, muncesc sau își trăiesc viața de după pensionare într-un alt stat membru.

(Sursa: <http://ec.europa.eu/>)

În fapt, libertatea de circulație este dreptul cel mai mult asociat de către populație conceptului de cetățenie europeană.

Ridicarea restricțiilor pentru lucrătorii bulgari și români se face pe fondul unui șomaj ridicat și a unor ajustări bugetare radicale în multe țări europene. În vremurile dificile, cetățenii europeni mobili sunt de prea multe ori o țintă ușoară: se consideră, uneori, că ei iau locurile de muncă de la populația locală sau, din contră, că nu muncesc și că doar profită de sistemele de protecție socială.

În realitate, studiile au arătat în mod repetat beneficiile pe care le are libertatea de circulație a lucrătorilor pentru economiile țărilor-gazdă.

Lucrătorii mobili sunt complementari celor din țara-gazdă permițând abordarea lacunelor în ce privește competențele și a lipsei de forță de muncă – cu alte cuvinte, ei nu iau locurile de muncă destinate lucrătorilor din respectiva țară.

În plus, pentru că un număr mai mare al lucrătorilor mobili din alte țări europene sunt de vârstă productivă, comparativ cu populația țării-gazdă, ei au o șansă mai mare de a fi angajați și, în general, sunt contributory neți la sistemele de securitate socială din țările-gazdă.

Acestea fiind spuse, Comisia recunoaște faptul că pot apărea probleme la nivel local, create de un aflus brusc mai mare de oameni din alte țări europene într-o anumită regiune sau localitate.

De exemplu, acest aflux poate pune presiune pe sistemul de învățământ, de locuințe sau de servicii sociale.

Soluția este să se găsească răspunsuri la aceste probleme specifice și nu să se creeze bariere care să blocheze accesul lucrătorilor.

Statele membre pot utiliza Fondul Social European (însușind peste 10 miliarde de euro în fiecare an) pentru a ajuta la rezolvarea acestor probleme locale.

Începând cu 1 ianuarie 2014, fiecare stat membru ar trebui să cheltuiască cel puțin 20% din FSE pentru proiecte ce promovează incluziunea socială și combaterea sărăciei.

UE a pus în practică norme pentru a facilita libera circulație a lucrătorilor, pentru a garanta atât protecția lor contra exploatării, cât și a țărilor-gazdă contra abuzurilor în ce privește sistemele naționale de protecție socială.

În această primăvară, aceste norme vor fi pe mai departe consolidate prin adoptarea, de către Consiliul UE de Miniștri și de Parlamentul European, la inițiativa noastră, a unor noi reguli având ca obiect conștientizarea dreptului la libera circulație și punerea în aplicare a unor mecanisme de retorsiune atunci când lucrătorii sunt discriminați.

Este esențial ca statele membre să pună în aplicare legislația națională, în

special prin intermediul inspectoratelor de muncă, pentru a preveni discriminarea sau exploatarea lucrătorilor din alte state UE.

De exemplu, ele trebuie să se asigure că regulile privind salariul minim sunt aplicate și că lucrătorii din alte state membre nu sunt angajați pe piața neagră.

Începutul noului an este un bun prilej de a privi spre viitor.

Cred cu tărie că restricționarea liberei circulații nu este răspunsul pentru un șomaj ridicat sau o soluție pentru criză.

Din contră, facilitarea liberei circulații poate juca un rol deosebit în gestionarea șomajului și reducerea disparităților între diferitele țări europene.

Estimăm că există în prezent aproximativ 2 milioane de locuri de muncă vacante în UE.

Acesta este motivul pentru care Comisia Europeană îmbunătățește funcționarea EURES (rețeaua paneuropeană de căutare de locuri de muncă) și publică Buletinul European al Locurilor de Muncă Vacante - pentru ca toți cei ce sunt interesați să lucreze în alte state membre să știe care sunt ofertele de locuri de muncă din acestea. Instituțiile europene și statele membre trebuie să conlucreze pentru a crea condițiile necesare unei relansări economice acompaniate de multe locuri de muncă, precum și pentru o creștere economică inclusivă

Raport privind progresele înregistrate de România în cadrul Mecanismului de Cooperare și de Verificare

Utilitatea Raportului Comisiei referitor la progresele înregistrate de România în privința ceea ce privește reforma sistemului judiciar și combaterea corupției

La momentul aderării României la UE, în 2007, persistau anumite deficiențe în domeniul reformei judiciare și al combaterii corupției, ce puteau ridica obstacole în calea punerii în aplicare eficace a legislației, a politicilor și a programelor UE.

Prin urmare, Comisia s-a angajat, în cadrul **mecanismului de cooperare și de verificare 1 (MCV)**, să sprijine România în eforturile sale și să verifice constant progresele în raport cu 4 criterii de referință fixate în acest scop.

Aceste criterii de referință sunt interdependente și sunt considerate ca parte a unei reforme mai ample a sistemului judiciar și a luptei împotriva corupției, pentru care este nevoie de un angajament politic pe termen lung.

Cum se întocmește raportul privind progresele României?

Din 2007, Comisia publică periodic astfel de rapoarte în cadrul mecanismului de cooperare și de verificare, care se bazează pe contribuțiile guvernului României, precum și ale serviciilor Comisiei, ale statelor membre, ale ONG-urilor și ale altor părți interesate.

Ultimele rapoarte au examinat evoluțiile legislative, instituționale și politice relevante pentru reforma în domeniul judiciar și pentru lupta împotriva corupției, dar și chestiunile specifice referitoare la statul de drept și la independența sistemului judiciar.

Aceste rapoarte, metodologia și concluziile acestora, au fost aprobate în cadrul concluziilor Consiliului de Miniștri.

Concluziile ultimului Raport

Concluzia care se desprinde din raportul publicat recent este aceea că România a realizat progrese în numeroase domenii față de rapoartele MCV precedente.

Bilanțul instituțiilor cheie din domeniul judiciar și în materie de integritate a rămas pozitiv, în ciuda unor circumstanțe uneori dificile.

A continuat adoptarea unor modificări legislative necesare, iar spiritul de cooperare dintre instituțiile judiciare și Ministerul Justiției contribuie la soluționarea problemelor de gestionare.

Cu toate acestea, persistă preocupările legate de independența sistemului judiciar și sunt multe exemple de rezistență la măsurile în materie de integritate și anticorupție.

Modificarea expeditivă și netransparentă a Codului penal în decembrie 2013 a stârnit o preocupare generală, fiind privită ca o atingere adusă sistemului de combatere a corupției și de promovare a integrității.

În ceea ce privește capitolul important al numirilor în posturi-cheie, există o imagine de ansamblu mixtă, unele proceduri derulându-se în mod deschis, transparent și pe baza meritelor, în timp ce

altele putând face obiectul unor critici din motive legate de interferențe politice.

În ansamblu, imaginea are consecințe asupra măsurii în care procesul de reformă din România poate fi considerat durabil, iar evoluțiile pozitive - ireversibile.

Raportul cuprinde o serie de recomandări specifice în domeniul independenței judiciare, al reformei judiciare, al integrității și al luptei anticorupție.

Care sunt pașii următori?

Comisia consideră că procesul de monitorizare din cadrul MCV, oportunitățile oferite de fondurile UE și angajamentul constructiv al Comisiei și al unui număr mare de state continuă să fie un sprijin valoros pentru reforma din România.

De aceea, invită România să continue și să consolideze progresele realizate în ceea ce privește recomandările sale în materie de independență a justiției, de reformă a sistemului judiciar, de integritate și de luptă împotriva corupției.

Următorul raport va fi publicat peste aproximativ un an, pentru a permite scurgerea unui interval de timp suficient pentru a putea evalua rezultate concrete.

Până atunci, Comisia va monitoriza îndeaproape și în mod permanent progresele, prin intermediul unor misiuni periodice și al unui dialog frecvent purtat cu autoritățile române și cu alte state membre.

Unde poate fi consultat raportul?

Raportul este disponibil pe site-ul următor:

http://ec.europa.eu/cvm/index_ro.htm

(Sursa: <http://ec.europa.eu/>)

Buletin elaborat de:

Lia Ioana CRIȘAN
Consilier pentru Afaceri Europene
e-mail: lia.crisan@prefecturatimis.ro

EURO-MOBILITATE

Comisia Europeană sprijină libera circulație a persoanelor

În condițiile în care peste **14 milioane de cetățeni UE** au reședința stabilă în alt stat membru, **libera circulație** – sau capacitatea de a trăi, de a lucra și de a studia oriunde în Uniune – **este dreptul UE cel mai prețuit.**

Principala motivație a cetățenilor UE pentru a face uz de libera circulație este cea de natură profesională, urmată de motivele familiale.

Dintre toți cetățenii UE care locuiau în altă țară a UE („cetățenii mobili din UE”) în 2012, peste trei sferturi (78 %) erau de vârstă activă (15-64 de ani), în comparație cu un procent de 66 % în cazul resortisanților din țările gazdă.

Rata de ocupare a forței de muncă **în rândul cetățenilor mobili din UE (67,7 %)** a fost mai mare **decât a resortisanților din țările gazdă (64,6 %).**

Cetățenii mobili din UE care nu au un loc de muncă (studenții, pensionarii, persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă și membrii inactivi ai familiilor) reprezintă numai o cotă limitată din numărul total al cetățenilor mobili din UE.

În plus, 64 % dintre aceștia au lucrat anterior în actuala lor țară de reședință, iar 79 % locuiesc într-o reședință în care mai există cel puțin un membru al familiei activ în câmpul muncii.

Rata globală a inactivității în rândul cetățenilor mobili din UE a scăzut între 2005 și 2012 de la 34,1 % la 30,7 %.

Libera circulație a cetățenilor, consfințită în tratatele UE, este o componentă esențială a pieței unice și un element central al succesului acesteia: **ea stimulează creșterea economică** deoarece permite cetățenilor să călătorească și să facă cumpărături indiferent de frontiere.

De asemenea, libera circulație a lucrătorilor aduce beneficii nu numai lucrătorilor implicați, ci și economiilor

statelor membre, permițând o corelare eficientă a competențelor cu posturile vacante pe piața forței de muncă din UE.

În pofida crizei economice, în **prezent există aproximativ 2 milioane de locuri de muncă vacante în UE.**

Comunicarea privind libera circulație, adoptată în 25 noiembrie 2013 de Comisia Europeană, subliniază responsabilitatea comună a statelor membre și a instituțiilor UE de a susține drepturile cetățenilor UE de a trăi și a lucra în altă țară a UE și prezintă acțiunile concrete în sprijinul eforturilor statelor membre în acest sens, permițând, în același timp, statelor membre să profite de avantajele pe care ea le generează.

Documentul strategic clarifică drepturile cetățenilor UE la liberă circulație și accesul la prestațiile sociale și răspunde preocupărilor exprimate de unele state membre în ceea ce privește provocările pe care mobilitatea le poate reprezenta pentru autoritățile locale.

1. Cadrul juridic privind libera circulație

Ce înseamnă libera circulație a lucrătorilor?

Lucrătorii europeni au beneficiat de **libertatea de a lucra într-un alt stat membru** începând cu anii '60: acest drept a fost consfințit în tratatele UE încă de la lansarea proiectului european, în 1957.

În prezent, acest drept este prevăzut la art. 45 din **Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).**

El include dreptul de a nu fi discriminat pe motive de naționalitate în privința accesului la locurile de muncă, remunerarea și alte condiții de muncă.

Regulamentul (UE) nr. 492/2011 precizează dreptul lucrătorilor la libera circulație și definește domeniile specifice în care este interzisă discriminarea pe motive de naționalitate, privind accesul la locurile și condițiile de muncă, avantajele sociale și fiscale, accesul la formare profesională, apartenența la sindicate, locuințele și accesul copiilor la educație.

Combaterea discriminării lucrătorilor din alte state membre și creșterea sensibilizării cetățenilor UE cu privire la dreptul lor de a lucra în alte țări UE sunt principalele obiective ale **propunerii de Directivă de facilitare a liberei circulații a lucrătorilor** întocmită de Comisie la sfârșitul lunii aprilie a anului 2013, care urmează să fie adoptată în mod oficial de către Consiliul de miniștri al UE și de către Parlamentul European.

Mobilitatea forței de muncă în UE aduce beneficii nu numai lucrătorilor implicați, ci și economiilor statelor membre(SM).

Ea aduce beneficii țărilor gazdă deoarece permite societăților comerciale să-și ocupe posturile vacante, care ar rămâne neocupate, precum și să producă bunuri și să presteze servicii pe care altfel nu ar fi în măsură să le realizeze.

Mobilitatea aduce beneficii și țărilor de origine ale cetățenilor deoarece permite lucrătorilor, care altfel ar fi avut mai puține șanse de a lucra, să găsească locuri de muncă și, astfel, să-și sprijine financiar familiile în țara de origine, precum și să dobândească competențe și experiență care altfel le-ar lipsi.

Ulterior, când se întorc în țara lor de origine, lucrătorii care beneficiază de mobilitate profită de experiența dobândită în acest mod.

Ce înseamnă libera circulație a cetățenilor?

Cu 20 de ani în urmă, prin Tratatul de la Maastricht, dreptul la **liberă circulație a fost recunoscut tuturor cetățenilor UE**, indiferent dacă sunt sau nu activi din punct de vedere economic, el reprezentând una dintre **libertățile fundamentale** oferite prin legislația UE (articolul 21 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene).

Normele și condițiile specifice care reglementează libera circulație și șederea sunt prevăzute într-o directivă adoptată de SM în 2004 (Directiva **2004/38/CE**).

Libera circulație este cel mai prețuit drept și element esențial conferit de cetățenia UE (apreciază 56 % dintre cetățenii europeni).

Într-adevăr, din ce în ce mai mulți europeni beneficiază de acest drept și locuiesc într-un alt stat membru al UE: la sfârșitul anului 2012, 14,1 milioane de cetățeni locuiau în alt stat membru decât statul lor de origine, pentru o perioadă de un an sau mai mult.

În sondajele Eurobarometru, peste două treimi dintre europeni consideră că libera circulație a persoanelor în UE aduce beneficii economice țării lor (67 %).

Cine beneficiază de dreptul la liberă circulație?

Primele trei luni: Orice cetățean al UE are dreptul de a locui pe teritoriul unui alt stat membru al UE pentru o perioadă de cel mult trei luni fără a fi supus unor condiții sau formalități.

După primele trei luni: Dreptul de ședere în altă țară E al cetățenilor Uniunii Europene pentru o perioadă de peste trei luni este supus anumitor condiții, în funcție de statutul lor în statul membru gazdă:

- **Lucrătorii și persoanele care desfășoară activități independente,** precum și membrii direcți ai familiilor lor, beneficiază de dreptul de ședere fără să fie supuși unor condiții specifice.

- **Persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă** beneficiază de dreptul de ședere fără condiții timp de șase luni sau chiar mai mult, dacă își caută în continuare un loc de muncă în țara UE gazdă și au „șanse reale” de a fi angajați.

Persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă își pot transfera drepturile la indemnizația de șomaj din statul membru de origine, pe o perioadă de cel puțin trei luni, în perioada în care își caută un loc de muncă în alt stat membru, dacă au fost în prealabil înregistrate ca șomeri în statul membru de origine.

- **Studentii și alte persoane inactive din punct de vedere economic** (ex. șomeri, pensionari, etc.) au dreptul de ședere pe o perioadă mai lungă de trei luni dacă ei și familiile lor dispun de **resurse financiare suficiente** astfel încât **să nu devină o povară pentru sistemul de asistență socială al țării UE gazdă,** precum și de **asigurare de sănătate.**

După cinci ani: După 5 ani de ședere legală continuă, cetățenii UE și membrii familiilor lor obțin dreptul de a locui permanent în statul membru gazdă.

Odată dobândit, acest drept nu mai este supus condițiilor aplicabile în cei cinci ani precedenți.

2. Asistența socială și prestațiile

Dreptul la asistență socială

Asistența socială este o „prestație de subzistență” și constă în prestațiile plătite pentru acoperirea cheltuielilor minime necesare traiului sau în asistența plătită în circumstanțe speciale în viață.

Cetățenii UE care locuiesc legal în alt stat membru al UE trebuie să beneficieze de același tratament ca și cetățenii statului membru respectiv.

Prin urmare, datorită principiului egalității de tratament, ei au, în general, dreptul de a beneficia de **prestații și de avantaje sociale și fiscale**, inclusiv de asistență socială, în același mod ca și resortisanții țării gazdă.

Cu toate acestea, legislația UE prevede **garanții în ceea ce privește accesul la asistența socială pentru cetățenii mobili din UE inactivi din punct de vedere economic**, pentru a proteja statele membre gazdă împotriva obligațiilor financiare nejustificate.

- **Primele trei luni:** Statul membru gazdă nu este obligat de legislația UE să acorde asistență socială cetățenilor UE care sunt inactivi din punct de vedere economic în cursul primelor trei luni de ședere.

- **După trei luni și timp de maximum cinci ani:** În practică, este puțin probabil ca cetățenii UE inactivi economic să fie eligibili pentru prestații de asistență socială, pentru că, pentru obținerea dreptului de ședere, ei ar trebui să demonstreze autorităților naționale că posedă resurse suficiente.

În cazul în care ei solicită prestații de asistență socială, de exemplu deoarece situația lor economică se

deteriorează ulterior, cererea trebuie să fie evaluată în funcție de dreptul lor la egalitate de tratament, dar, și în acest caz, legislația UE prevede garanții:

În primul rând, în cazuri specifice, solicitarea de asistență socială poate da naștere la o suspiciune rezonabilă din partea autorităților naționale cu privire la faptul că este posibil ca persoana să fi devenit o povară excesivă pentru sistem.

În plus, SM poate acorda o prestație de asistență socială sau o prestație specială de tip necontributiv (adică prestații care au elemente de securitate socială și de asistență socială în același timp și intră sub incidența Regulamentului 883/2004), cu condiția ca cetățeanul respectiv să îndeplinească cerințele pentru obținerea dreptului legal de ședere pe o mai mul de 3 luni.

Cu toate acestea, statul membru nu poate refuza să acorde aceste prestații în mod automat cetățenilor inactivi ai UE, iar aceștia nu pot fi automat considerați ca neavând resurse suficiente și, prin urmare, fără drept de ședere.

Autoritățile naționale ar trebui să evalueze situația individuală, luând în considerare o serie de factori (suma, durata, natura temporară a dificultăților, amploarea totală a poverii pentru sistemul de asistență național).

Dacă, pe baza unei astfel de evaluări individuale, autoritățile concluzionează că **persoana în cauză a devenit o povară excesivă**, ele îi pot retrage dreptul de ședere.

- **După cinci ani:** Cetățenii UE care au dobândit dreptul de ședere permanentă au dreptul la asistență socială în același mod ca și cetățenii statului membru gazdă, fără nici o derogare de la legislația UE.

Cine are dreptul la prestații de asigurări sociale?

Prestațiile uzuale de asigurări sociale sunt pensia de vârstă, pensia de urmaș, alocațiile de invaliditate, prestațiile în caz de boală, indemnizația de naștere, indemnizația de șomaj, prestațiile familiale sau asigurările de sănătate.

Statele membre își stabilesc propriile **norme de asigurări sociale** în funcție de circumstanțele proprii. UE coordonează normele de asigurări sociale **[Regulamentele (CE) No 883/2004 și 987/2009]** numai în măsura necesară pentru a se asigura că cetățenii UE nu își pierd drepturile la asigurări sociale atunci când se deplasează în Uniune.

Aceasta înseamnă că prestațiile oferite, condițiile de acordare (în funcție de perioada de activitate), durata lor și suma plătită se stabilesc conform legislației țării gazdă fiind de la un stat membru la altul.

Regulamentul 883/2004/CE garantează doar faptul că cetățenii UE care beneficiază de mobilitate se bucură de asigurare socială după mutare, în principal prin faptul că decide care dintre statele membre în cauză este responsabil pentru acordarea asigurării sociale.

Lucrătorii — salariați sau independenți — și persoanele aflate în întreținerea lor beneficiază de sistemul de asigurări sociale din țara gazdă în aceleași condiții ca și resortisanții țării respective - deoarece ei contribuie, precum toți ceilalți lucrători naționali, prin cotizații și impozite la fondurile care finanțează prestațiile.

Pentru **cetățenii UE** care beneficiază de mobilitate și **care nu lucrează** în statul membru gazdă, regula privind statul în care se lucrează nu poate fi aplicată deoarece, prin definiție, aceste persoane nu lucrează în nicio țară.

În temeiul legislației UE privind coordonarea sistemelor de asigurări sociale, statul membru de reședință devine responsabil pentru asigurările sociale ale cetățenilor numai după ce aceștia sunt supuși unei verificări stricte privind reședința uzuală, care să ateste că aceștia au o legătură reală cu statul membru în cauză.

Criteriile stricte ale acestei verificări asigură faptul că cetățenii care nu lucrează pot avea acces la asigurări sociale într-un alt stat membru numai după ce și-au transferat cu adevărat centrul de interes în statul respectiv (de exemplu familiile lor s-au mutat în statul respectiv).

3. Impactul mobilității cetățenilor UE asupra sistemelor naționale de asigurări sociale

În conformitate cu cifrele comunicate de statele membre și cu un studiu publicat în octombrie 2013 de Comisia Europeană în majoritatea țărilor UE, cetățenii UE din alte state membre nu fac uz de prestațiile sociale mai mult decât resortisanții țării gazdă.

În majoritatea țărilor incluse în studiu, cetățenii UE care beneficiază de mobilitate au șanse mai mari să primească ajutoare pentru locuințe și indemnizații familiale.

În cazul specific al prestațiilor în bani precum pensiile sociale, alocațiile de invaliditate și alocațiile cu caracter necontributiv pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, finanțate din impozitele generale și nu din contribuțiile persoanelor în cauză (așa-numitele prestații speciale necontributive în bani), studiul arată că **cetățenii UE care beneficiază de mobilitate și sunt inactivi din punct de vedere economic** reprezintă o foarte mică parte din beneficiari și că impactul cererilor din partea acestei categorii asupra bugetelor naționale de securitate socială este mic.

Ei reprezintă mai puțin de 1 % din totalul beneficiarilor (cetățeni ai UE) în șase țări incluse în studiu (Austria, Bulgaria, Estonia, Grecia, Malta și Portugalia) și între 1 % și 5 % dintre beneficiari în alte cinci țări (Germania, Finlanda, Franța, Țările de Jos și Suedia).

Studiul a constatat că:

- munca este motivul pentru care marea majoritate a cetățenilor UE se mută într-o altă țară a UE.

- ratele de încadrare în muncă ale acestor cetățeni UE care beneficiază de mobilitate au crescut în ultimii șapte ani.

- în medie, procentul de încadrare în muncă al acestor persoane este mai mare decât în rândul cetățenilor țărilor gazdă (în parte deoarece primii sunt mai numeroși în categoria de vârstă 15-64 de ani decât cetățenii țărilor gazdă).

- cetățenii UE care beneficiază de mobilitate și sunt inactivi reprezintă un procent foarte mic din populația fiecărui SM și între 0,7 % și 1 % din totalul populației UE.

- în medie, cheltuielile cu asistența medicală acordată cetățenilor UE - care beneficiază de mobilitate și care sunt inactivi - sunt foarte mici în raport cu valoarea totală a cheltuielilor de sănătate (0,2 % în medie) sau cu dimensiunea economiei țărilor gazdă (0,01 % din PIB).

- cetățenii UE mobili reprezintă o mică parte a celor care primesc prestații speciale necontributive, acestea prezentând concomitent caracteristici de securitate și de asistență socială: sub 1 % dintre beneficiarii cetățeni UE în 6 țări (Austria, Bulgaria, Estonia, Grecia, Malta și Portugalia); între 1 % și 5 % în 5 țări (Germania, Finlanda, Franța, Țările de Jos și Suedia), și peste 5 % în Belgia și Irlanda.

- nu există nicio relație statistică între generozitatea sistemelor de protecție socială și influxurile de cetățeni mobili.

Principalele caracteristici ale cetățenilor mobili din UE care nu au un loc de muncă sunt următoarele:

- 64 % dintre aceștia au lucrat anterior în actuala țară de reședință.

- 71 % dintre aceștia sunt pensionari, studenți și persoane în căutarea unui loc de muncă.

- 79 % dintre aceștia trăiesc într-o gospodărie cu cel puțin un membru încadrat în muncă.

Rezultatele celui mai recent studiu completează rezultatele altor studii, toate arătând că **lucrătorii din alte state membre aduc o contribuție netă la finanțele publice din țara gazdă.**

De obicei, contribuția lucrătorilor UE din alte state membre la bugetele țărilor gazdă (sub formă de impozite și asigurări sociale) este mai mare decât prestațiile pe care le primesc, deoarece ei sunt în general mai tineri și mai activi din punct de vedere economic decât forța de muncă din țara gazdă.

Aceste studii includ studiul OCDE intitulat **Perspectivile privind migrația internațională (2013)**, studiul *Centrului pentru cercetare și analiză a migrației* **Assessing the Fiscal Costs and Benefits of A8 Migration to the UK** (Evaluarea costurilor și a beneficiilor fiscale ale migrației provenind din țările A8 în Regatul Unit) și recentul studiu realizat de Centre for European Reform.

4. Cum se face față eventualelor abuzuri și care sunt instrumentele legislației UE pentru a ajuta statele membre să le evite?

Legislația UE prevede măsuri solide pentru a preveni utilizarea abuzivă a dreptului la libera circulație.

Normele UE privind libera circulație a cetățenilor permit statelor membre să ia măsuri eficiente și necesare de combatere a abuzurilor, cum ar fi căsătoriile de conveniență, și a fraudelor, falsificarea de documente sau alte acțiuni artificiale sau înșelătoare care au ca scop exclusiv dobândirea dreptului la liberă circulație, prin respingerea sau retragerea drepturilor din **Directiva 2004/38** (articolul 35).

Aceste măsuri trebuie să fie proporționale și sunt supuse garanțiilor procedurale prevăzute în directivă.

Autoritățile naționale pot să investigheze cazurile individuale atunci când au suspiciuni bine întemeiate privind un eventual abuz și pot să retragă dreptul de reședință al persoanei respective și să o expulzeze din teritoriul respectiv.

În plus, după ce au evaluat toate circumstanțele relevante și în funcție de gravitatea infracțiunii (de exemplu, falsificarea unui document, căsătorie de conveniență cu implicarea crimei organizate), autoritățile naționale pot, de asemenea, să concluzioneze că persoana respectivă reprezintă o amenințare reală, continuă și suficient de gravă pentru ordinea publică și, pe această bază, pot să emită o interdicție de intrare pe lângă ordinul de expulzare, interzicând, astfel, o intrare a persoanei respective pe teritoriul lor, pentru o anumită perioadă de timp.

Propunerile Comisiei - răspuns la îngrijorările statelor membre

În 25 noiembrie 2013, Comisia Europeană a prezentat **cinci acțiuni concrete** care necesită cooperarea SM pentru a fi duse la bun sfârșit.

Acestea sunt exemple concrete privind modul în care UE poate ajuta autoritățile să maximizeze avantajele liberei circulații a cetățenilor UE, să combată cazurile de abuz și de fraudă, să soluționeze provocările legate de incluziunea socială și să utilizeze fondurile disponibile pe teren.

1. Combaterea căsătoriilor de conveniență: Comisia va ajuta autoritățile naționale la implementarea normelor UE care le permit să combată eventualele abuzuri privind dreptul la libera circulație prin pregătirea, până în primăvara anului 2014, a unui **Manual** referitor la căsătoriile de conveniență.

2. Aplicarea normelor UE de coordonare a securității sociale: Comisia a conlucrat îndeaproape cu statele membre pentru a **clarifica „verificarea reședinței uzuale”** utilizată în normele UE privind coordonarea securității sociale (**Regulamentul 883/2004/CE**) în cadrul unui ghid practic publicat la data de 13 ianuarie 2014.

Criteriile stricte ale acestei verificări asigură faptul că cetățenii care nu lucrează pot avea acces la asigurări sociale într-un alt stat membru numai după ce și-au transferat cu adevărat centrul de interes în statul respectiv (de exemplu familiile lor s-au mutat în statul respectiv).

3. Soluționarea provocărilor din domeniul incluziunii sociale: Ajutarea statelor membre să utilizeze **Fondul social european** pentru a soluționa problemele de incluziune socială: în perioada de programare 2014-2020, cel puțin 20 % din sumele alocate din FSE în fiecare stat membru (în comparație cu actualul procent de aproximativ 17 %) trebuie să fie cheltuite pentru promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei, precum și a oricărei forme de discriminare.

În plus, FSE va fi în măsură să finanțeze consolidarea capacităților pentru toate părțile interesate de la orice nivel.

Statelor membre - de origine, cât și de destinație ale cetățenilor mobili - le vor fi transmise orientări politice pentru dezvoltarea programelor de incluziune socială cu sprijinul FSE, iar Comisia își va menține eforturile de a contribui la consolidarea capacității autorităților locale de a utiliza eficient fondurile europene structurale și de investiții.

4. Promovarea schimbului de cele mai bune practici între autoritățile locale: Comisia va ajuta autoritățile locale să facă cunoscute la nivel european cele mai bune practici pentru a implementa normele de liberă circulație și pentru a răspunde provocărilor legate de incluziunea socială.

Ea va realiza un studiu de evaluare a impactului liberei circulații în șase orașe mari, prezentat în cadrul unei **întâlniri cu primari** din întreaga Europă, la data de 11 februarie 2014, pentru a-i ajuta să soluționeze provocările cu care s-ar putea confrunta, pentru a favoriza schimbul de cele mai bune practici și pentru a oferi îndrumări privind modalitatea de a solicita finanțare UE pentru integrarea socială.

5. Asigurarea aplicării pe teren a normelor UE privind libera circulație: Comisia va înființa înainte de sfârșitul anului 2014 **un modul de formare profesională online** pentru a ajuta personalul autorităților locale să înțeleagă și să aplice drepturile la liberă circulație.

Ea a propus înființarea unor organisme de sprijin juridic și informare pentru lucrătorii mobili din UE în toate statele membre și a prezentat recent o propunere de modernizare a EURES, rețeaua europeană a serviciilor de ocupare a forței de muncă, pentru a întări rolul și impactul acestora la nivel național, pentru a îmbunătăți coordonarea mobilității forței de muncă în UE și pentru a-l transforma într-un util instrument pentru recrutarea și plasarea forței de muncă.

(Sursa: <http://ec.europa.eu/>)

Discriminarea fiscală a cetățenilor mobili din UE

În cadrul unei inițiative speciale lansate de Comisie, reglementările în materie de fiscalitate ale statelor membre urmează să fie examinate pentru a asigura faptul că nu îi discriminează pe cetățenii mobili din UE.

Accentul se pune atât pe persoanele active din punct de vedere economic, cum ar fi lucrătorii și persoanele care desfășoară activități independente, cât și pe cele inactive - pensionarii.

Inițiativa suplimentează și finalizează un proiect anterior, în cadrul căruia a fost examinat tratamentul fiscal aplicat lucrătorilor transfrontalieri.

Mobilitatea lucrătorilor a fost identificată ca fiind un factor esențial care pot stimula creșterea economică și ocuparea forței de muncă în Europa.

Se estimează că PIB-ul țărilor UE-15 a crescut cu 1 % pe termen lung, ca rezultat al mobilității care a urmat extinderii - 2004-2009 (cf. *Employment and Social Developments in Europe 2011* p. 274).

Cu toate acestea, obstacolele fiscale constituie unul dintre factorii principali, în statul de origine sau în noul stat de reședință, care îi descurajează pe cetățenii UE să plece din statul lor, pentru a-și căuta un loc de muncă într-un alt stat.

Acesta este motivul pentru care, în 2014, Comisia va efectua o evaluare detaliată a regimurilor fiscale ale SM, pentru a stabili dacă ele generează dezavantaje pentru cetățenii UE mobili.

În cazul în care se va constata existența unor discriminări sau a unor încălcări ale libertăților fundamentale ale UE, Comisia le va semnală autorităților naționale și va insista să se efectueze modificările necesare, în caz contrar urmând să se declanșeze procedurile de rigoare ca urmare a constatării neîndeplinirii obligațiilor.

Deoarece obstacolele fiscale sunt, în continuare, unul dintre principalii factori descurajatori pentru mobilitatea

transfrontalieră, Comisia activează pe multe planuri pentru a îndepărta problemele cetățenilor UE - propunerea de eliminare a dublei impozitări, de îmbunătățire a aplicării drepturilor lucrătorilor la liberă circulație sau de creștere a protecției lucrătorilor detașați.

Menționăm că inițiativa Comisiei va examina și va evalua dacă cetățenii UE - care au reședința într-un alt stat membru decât cel din care provin - sunt penalizați și impozitați mai sever, într-unul din cele două state, ca urmare a mobilității lor.

Cetățenii pot fi dezavantajați fiscal:

- din cauza locului unde se află investițiile sau activele lor, a locului unde află însuși contribuabilul sau din cauza schimbării reședinței contribuabilului;
- în ceea ce privește contribuțiile lor la schemele de pensii, primirea pensiilor sau transferul pensiilor și a capitalului aferent asigurării de viață;
- în ceea ce privește activitățile lor independente desfășurate în alt stat sau din cauza simplei relocalizări a unor astfel de activități;
- din cauza refuzării aplicării unor deduceri fiscale sau a unor avantaje fiscale;
- în ceea ce privește averea lor acumulată.

Ținând cont de aceste aspecte, Comisia va examina situațiile multor categorii diferite de cetățeni UE - lucrători, persoane care desfășoară activități independente și pensionari - întrucât dreptul de a trăi și de a lucra oriunde în UE este un drept fundamental al cetățenilor și un instrument esențial pentru Drept pentru care Comisia conlucrează cu statele membre pentru a facilita libera circulație a lucrătorilor (de ex., propunerea Comisiei de modernizare a EURES, rețeaua paneuropeană de căutare a unui loc de muncă), dar și pentru a asigura faptul că lucrătorii și cetățenii UE - cu reședința în alt stat decât cel de proveniență - nu sunt tratați diferit față de cetățenii statului-gazdă și beneficiază de aceleași avantaje fiscale.

(Sursa: <http://ec.europa.eu/>)

Ghid referitor la „testul privind reședința obișnuită” pentru securitatea socială

Comisia Europeană a publicat recent un ghid practic referitor la „**testul privind reședința obișnuită**”, prin care să ajute statele membre să aplice normele UE în materie de coordonare a sistemelor de securitate socială pentru cetățenii UE care s-au mutat recent în alt stat membru.

Noul ghid oferă mai multă claritate în privința „testului privind reședința obișnuită” realizat de UE și va facilita aplicarea acestuia în practică de către autoritățile statelor membre.

Manualul face parte din acțiunile Comisiei aflate în desfășurare și menite să faciliteze libera circulație a persoanelor pe tot teritoriul UE.

Ghidul, elaborat în colaborare cu statele membre, clarifică conceptele separate de „reședință obișnuită” și „ședere temporară” sau „ședere”.

Aceste definiții, prevăzute în dreptul UE - **Regulamentul (CE) nr. 883/2004**, (astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul nr. 465/2012), sunt necesare pentru a stabili care stat membru este responsabil de plata prestațiilor de asigurări sociale cetățenilor UE care circulă dintr-un stat membru în altul.

În temeiul dreptului UE, există un singur loc de reședință obișnuită și un singur stat membru responsabil de plata prestațiilor de asigurări sociale bazate pe locul de reședință.

Angajații și lucrătorii care desfășoară o activitate independentă au dreptul să beneficieze de sistemul de securitate socială din țara în care lucrează, iar persoanele inactive (de exemplu, pensionarii, studenții) au dreptul să beneficieze de acesta în statul membru în care sunt „rezidenți în mod obișnuit”.

Stabilirea statului membru de „reședință obișnuită” al unei persoane este importantă și pentru lucrătorii care își desfășoară activitatea în mai mult de un stat membru.

(Sursa: <http://ec.europa.eu/>)

Ghidul reamintește criteriile specifice de care trebuie să se țină seama la stabilirea locului de „reședință obișnuită” al unei persoane, precum situația familială și legăturile de familie, durata și continuitatea prezenței sale în statul membru în cauză, situația locului de muncă (în special locul în care se desfășoară de obicei activitatea respectivă, stabilitatea activității și durata contractului de muncă), exercitarea unei activități neremunerate, sursa veniturilor (în cazul studenților), caracterul permanent sau nu al situației locative a unei persoane, statul membru în care plătește taxe persoana în cauză, motivele mutării, intențiile persoanei bazate pe toate circumstanțele și susținute de dovezi concrete etc.

Ghidul oferă, totodată, exemple concrete și orientări cu privire la cazurile în care poate fi dificil de stabilit locul de reședință, cum ar fi cazul lucrătorilor transfrontalieri, al lucrătorilor sezonieri, al celor detașați, al studenților, al pensionarilor și al persoanelor inactive extrem de mobile.

El face parte dintr-un manual mai amplu menit să ajute instituțiile, angajatorii și cetățenii să stabilească legislația cărui stat membru în materie de securitate socială ar trebui să se aplice în anumite situații date.

Manualul clarifică și normele aplicabile lucrătorilor detașați și persoanelor care lucrează în două sau mai multe state membre, inclusiv normele aplicabile lucrătorilor din transporturi.

Publicarea ghidului constituie una dintre cele cinci acțiuni anunțate în **Comunicarea privind „Libera circulație a cetățenilor și a familiilor lor”** din 25 noiembrie 2013, acesta fiind disponibil pe site-ul internet al Comisiei Europene.

Ghidul modificat a fost aprobat de Comisia administrativă pentru coordonarea sistemelor de securitate socială, alcătuită din reprezentanți ai tuturor statelor membre, cu competență de a interpreta problemele care decurg din aplicarea normelor de securitate socială.

Eforturi suplimentare pentru a promova studiile și formarea studenților în străinătate

Tabloul de bord privind mobilitatea a fost elaborat de Comisia Europeană și un grup consultativ de experți, în colaborare cu rețeaua Eurydice (compusă din unități naționale și coordonată de Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură - EACEA), care oferă informații și analize privind sistemele și politicile europene de educație.

Conform primului „**Tablou de bord privind mobilitatea în UE**”, Germania, Belgia, Spania, Franța și Italia dețin cele mai bune sisteme de sprijin public pentru promovarea posibilităților de studiu și de formare în străinătate și pentru consilierea studenților din învățământul superior.

Tabloul de bord reprezintă un răspuns al Comisiei Europene la cererea statelor membre (Recomandarea Consiliului din 28 iunie 2011 „*Tineretul în mișcare*” — promovarea mobilității tinerilor în scop educațional) de a elimina obstacolele în calea studiilor și formării în străinătate, pentru a ajuta tinerii să obțină competențele și experiența necesare sporirii capacității de inserție profesională.

În opinia oficialilor europeni, studiile și cursurile de formare în străinătate reprezintă o metodă excelentă de a dobândi experiență și competențe prețioase, motiv ce a stat la baza considerabilă a finanțării pentru mobilitate în cadrul noului program Erasmus+.

Tabloul de bord privind mobilitatea se concentrează asupra a **5 factori-cheie** care influențează motivația tinerilor și capacitatea lor de a studia sau de a urma cursuri de formare în străinătate, factori care variază semnificativ de la un stat membru la altul.

El arată și faptul că nici o țară nu deține scoruri ridicate cu privire la toate măsurile legate de „mediul favorabil mobilității”, după cum urmează:

- **Informații și orientări privind oportunitățile de mobilitate:** Germania, Belgia, Spania, Franța și Italia oferă cele

mai complete măsuri de sprijin, iar cele mai puțin dezvoltate structuri de informare și orientare se găsesc în Bulgaria, Grecia, Slovenia și Cipru.

- **Transferabilitatea ajutoarelor pentru studenți**, care le permite acestora să primească burse publice și împrumuturi în altă țară, în aceleași condiții ca și când ar studia în țara de origine.

Astfel, bursele și împrumuturile pentru studenți sunt transferabile în Belgia, Cipru, Luxemburg, Slovenia, Finlanda și Suedia, în timp ce sistemele de sprijin financiar pentru studenți cele mai restrictive sisteme se găsesc în partea francofonă a Belgiei, în Bulgaria, Republica Cehă, Grecia, Croația, Lituania, România și Slovacia.

- **Cunoștințele de limbi străine** - un factor important atunci când un student decide să studieze în străinătate.

Cipru, Luxemburg și partea germanofonă a Belgiei acordă cea mai mare importanță învățării limbilor străine în școli, în timp ce în Irlanda și în Scoția (Regatul Unit), învățarea limbilor străine în școli nu este obligatorie.

- **Recunoașterea studiilor în străinătate (utilizarea ECTS și a suplimentului la diplomă):** Germania, Belgia și Spania depun eforturi pentru a monitoriza utilizarea instrumentelor europene care le permit studenților să obțină recunoașterea studiilor efectuate în străinătate prin intermediul *sistemului european de credite transferabile* (ECTS) și al suplimentului la diplomă, spre deosebire de majoritatea țărilor, care nu acordă atenție acestui aspect.

- **Sprijin pentru studenții proveniți din medii defavorizate:** Partea flamandă a Belgiei, Germania, Italia și Austria dețin sisteme de sprijin financiar bine dezvoltate pentru studenții din mediile defavorizate care doresc să studieze sau să urmeze cursuri de formare în străinătate, precum și sisteme de monitorizare a mobilității din perspectiva mediului social din care provin studenții.

(Sursa: <http://ec.europa.eu/>)

Normele menite să combată discriminarea valabile în UE

Normele UE menite să combată discriminarea **au fost transpuse de toate statele UE în legislația lor națională**, dar, în prezent sunt, încă, necesare eforturi suplimentare pentru a le aplica.

Conform unui recent raport lansat de Comisia Europeană, chiar dacă **Directiva privind egalitatea de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și Directiva privind egalitatea de tratament între rase**, adoptate în 2000 pentru a combate discriminarea, fac parte, în prezent, din dreptul intern al tuturor celor 28 de țări din UE, autoritățile naționale mai trebuie să asigure și protecția efectivă a victimelor discriminării la fața locului.

Printre principalele provocări se numără sensibilizarea opiniei publice asupra drepturilor și faptul că nu sunt raportate toate cazurile de discriminare.

Pentru a sprijini acest proces, Comisia pune la dispoziție fonduri pentru sensibilizarea opiniei publice și pregătirea practicienilor în domeniul dreptului pe tema legislației privind egalitatea.

Raportul analizează situația la 13 ani de la adoptarea de către UE a directivelor în materie de antidiscriminare.

Normele interzic discriminarea într-o serie de domenii-cheie pe motive de rasă sau de origine etnică, iar la locul de muncă interzic discriminarea pe motive de vârstă, religie sau credință, handicap sau orientare sexuală.

Cu toate acestea, este posibil ca cetățenii să nu fie întotdeauna conștienți de drepturile lor, de exemplu, de faptul că au protecție împotriva discriminării în momentul candidării pentru obținerea unui loc de muncă, cât și la locul de muncă propriu-zis.

De asemenea, lipsa datelor privind egalitatea - de colectarea cărora sunt responsabile statele membre -

îngreunează cuantificarea și monitorizarea cazurilor de discriminare.

Probabil că doar o mică parte dintre incidentele care presupun discriminare sunt efectiv raportate, mai ales din cauza insuficienței sensibilizării.

Pentru a se asigura că drepturile UE la egalitate de tratament sunt aplicate în mod corespunzător la fața locului, Comisia recomandă statelor membre:

- **Să continue să sensibilizeze opinia publică** în legătură cu drepturile antidiscriminare și să își concentreze eforturile asupra categoriilor celor mai expuse, cu implicarea angajatorilor și a sindicatelor, comisia punând la dispoziție, în acest sens, fonduri pentru sprijinirea activităților și un ghid practic pentru victimele discriminării.

- **Să faciliteze raportarea cazurilor de discriminare** pentru victime, prin îmbunătățirea accesului la mecanismele de soluționare a plângerilor, un rol crucial avându-l organismele naționale pentru egalitate (în timp ce Comisia va continua să sprijine stabilirea de contacte între organismele pentru egalitate și să se asigure că acestea își pot îndeplini efectiv sarcinile, conform dreptului UE).

- **Să asigure accesul la justiție** pentru cei afectați de discriminare; în acest context, Ghidul pentru victime elaborat de Comisie cuprinde îndrumări specifice despre cum trebuie prezentată și susținută o plângere în materie de discriminare, iar Comisia finanțează cursuri de pregătire pentru practicienii în domeniul dreptului și pentru ONG-urile care reprezintă victimele discriminării cu privire la modul de aplicare a dreptului UE în materie de egalitate.

- **Să abordeze problemele de discriminare specifice cu care se confruntă romii**, în cadrul strategiilor lor naționale pentru integrarea romilor.

Raportul oferă și o sinteză detaliată a jurisprudenței apărute de la adoptarea directivelor și aduce clarificări cu privire la discriminarea pe motive de vârstă.

(Sursa: <http://ec.europa.eu/>)

Grecia a aderat la normele UE ce sprijină cuplurile internaționale

Comisia Europeană a dat, recent, undă verde deciziei Greciei de a se alătura celor 15 țări care au aderat deja la normele UE ce permit cuplurilor internaționale să aleagă țara a cărei legislație să se aplice în cazul divorțului sau al separării lor de drept.

Noile norme, în vigoare din iunie 2012, au urmat primei decizii a statelor membre ale UE de a continua integrarea prin procedura de „cooperare consolidată” – introdusă prin Tratatul de la Nisa în 2001, dar neutilizată până la Comisia Barroso II – care permite, în prezent, unui grup de cel puțin nouă state membre să pună în aplicare măsuri, în cazul în care nu se ajunge la un acord între cele 28 de state membre.

În cazul normelor privind divorțul, această procedură a permis inițial unui număr de 14 țări (a se vedea contextul) să convină, în 2011, asupra unui regulament, grup de țări căruia i s-au alăturat Lituania, în 2012, și acum Grecia.

Regulamentul vizează să ofere cuplurilor securitate juridică și să împiedice fenomenul de „prezentare precipitată la tribunal” și de *forum shopping* (căutarea instanței celei mai favorabile) în materie de divorțuri, evitând, în același timp, procedurile cu costuri mari, atât pe plan emoțional, cât și pe plan financiar.

Normele UE privind divorțurile transfrontaliere au deschis o nouă cale de integrare europeană, punând în practică inovațiile juridice ale Tratatului de la Lisabona și arătând calea de urmat în domenii în care lipsa unanimității poate bloca progresul.

Regulamentul privind legea aplicabilă divorțului are drept scop să ofere asistență partenerilor mai vulnerabili pe durata procedurilor de divorț.

Cuplurile internaționale pot conveni în prealabil asupra legii care li s-ar aplica în caz de divorț sau de separare de drept.

(Sursa: <http://ec.europa.eu/>)

Atunci când un cuplu nu reușește să ajungă la un acord în această privință, judecătorii vor avea o formulă pentru a stabili țara a cărei legislație se aplică.

Regulamentul, care se aplică de la 21 iunie 2012, nu are niciun impact asupra legislației naționale privind divorțul sau căsătoria și nici nu prevede adoptarea de norme care afectează dreptul material al familiei din statele membre.

În condițiile în care, în 2009, s-au înregistrat aproape 1 milion de divorțuri în UE (date furnizate de Eurostat), aceste norme vin în ajutorul cuplurilor de cetățenii diferite, al cuplurilor care locuiesc separat în țări diferite sau al cuplurilor care locuiesc împreună într-o țară diferită de țara lor de origine și le ferește de proceduri complicate, lungi și traumatizante.

Legislația în materie de divorț a oferit un exemplu pentru depășirea dezacordurilor dintre statele membre în alte domenii de politică în care s-a utilizat ulterior cooperarea consolidată: brevetul unitar al UE și propunerea privind o taxă pe tranzacțiile financiare.

Reamintim faptul că, conform tratatelor UE, cooperarea consolidată este un instrument care permite unui număr de nouă sau mai multe țări să facă progrese în legătură cu o măsură care este importantă, dar care este blocată de o minoritate restrânsă de state membre.

Alte țări din UE își rezervă dreptul de a se asocia acestei cooperări consolidate când doresc (articolul 331 din TFUE), trebuind, conform Tratatului de la Lisabona, să notifice mai întâi Consiliului și Comisiei intenția lor de a participa la această formă de colaborare.

Încă din iulie 2010, guvernele statelor membre ale UE au adoptat **Decizia Consiliului** de autorizare a unei forme de cooperare consolidată în domeniul legislației aplicabile divorțului și separării de drept, care a prezentat interes pentru 14 state membre (inclusiv, România), care au organizat negocieri și au adoptat un [Regulament al Consiliului](#) ce conține normele detaliate care se vor aplica divorțurilor internaționale.

Apărarea drepturilor de vot ale cetățenilor UE din străinătate

Comisia Europeană a emis recent o serie de orientări pentru statele membre ale UE în care există norme care duc la pierderea drepturilor de vot ale cetățenilor în cadrul alegerilor naționale pentru simplul fapt că și-au exercitat dreptul la liberă circulație în UE.

Deși, în temeiul tratatelor UE existente, statele membre au competența de a stabili categoriile de persoane care beneficiază de dreptul de vot în cadrul alegerilor naționale, astfel de practici de privare de dreptul de vot pot afecta drepturile privind libera circulație în UE.

Aceste practici de privare de dreptul de vot contravin unui principiu fondator al cetățeniei Uniunii, care vizează conferirea de drepturi suplimentare cetățenilor, și nu privarea acestora de drepturi, mai ales în condițiile în care e vorba de unul din drepturile politice fundamentale ale cetățeniei, care constituie însăși esența democrației.

A-i priva pe cetățeni de dreptul lor de a-și exprima votul - atunci când se mută într-o altă țară a UE - înseamnă practic a sancționa cetățenii pentru că și-au exercitat dreptul la liberă circulație.

Reamintim faptul că, prin lege, cetățenia UE oferă cetățenilor UE dreptul de a vota și de a candida la alegerile locale și europene în țara din UE în care își au reședința în aceleași condiții ca cele aplicate resortisanților.

Cu toate acestea, drepturile respective nu se extind la alegerile naționale și, în cele 13 state membre în care regiunile au competențe legislative, nici la alegerile regionale.

Tocmai, de aceea, în **Raportul privind cetățenia UE în 2010**, Comisia a identificat problema privării de dreptului de vot, ca fiind o problemă pentru cetățenii UE care își exercită drepturile de liberă circulație și a lansat o discuție privind soluțiile posibile.

În prezent, cinci state membre au norme naționale care duc la pierderea

drepturilor de vot naționale ca urmare a perioadelor în care au avut reședința în străinătate (Danemarca, Irlanda, Cipru, Malta și Regatul Unit).

Normele diferă semnificativ, cetățenii ciprioți pierzându-și dreptul de vot în cazul în care nu au avut reședința în Cipru în cursul celor 6 luni premergătoare alegerilor, în timp ce cetățenii britanici trebuie să fi fost înregistrați la vot cu o adresă din Regatul Unit în ultimii 15 ani.

Alte state membre permit resortisanților lor din UE să își păstreze dreptul de a vota în anumite condiții, ca de exemplu Austria, care solicită cetățenilor cu reședința în străinătate să reînnoiască periodic înscrierea pe lista electorală, sau Germania, care solicită cetățenilor să cunoască politica națională și să fie afectați de aceasta sau să fi avut reședința în Germania timp de cel puțin trei luni în decursul ultimilor 25 de ani.

Principală justificare pentru normele de privare de dreptul de vot — și anume faptul că cetățenii care locuiesc în străinătate nu mai au suficiente legături cu țara lor de origine — pare a nu mai fi valabilă în lumea de azi interconectată.

Orientările emise de Comisie au scopul de a aborda problema în mod proporțional, invitând statele membre:

- să permită resortisanților lor care își exercită dreptul la liberă circulație în UE să își păstreze dreptul de vot la alegerile naționale dacă fac dovada interesului în continuare pentru viața politică din țara lor, inclusiv prin solicitarea de a rămâne pe lista electorală;

- atunci când permit resortisanților cu reședința într-un alt stat membru să solicite menținerea posibilității de exprimare a votului, să se asigure că aceștia pot face aceasta pe cale electronică;

- să informeze cetățenii în timp util și în mod adecvat cu privire la condițiile și modalitățile practice de păstrare a dreptului de a-și exprima votul în cadrul alegerilor naționale.

(Sursa: <http://ec.europa.eu/>)

EURES - rețeaua paneuropeană de căutare de locuri de muncă

EURES (rețeaua europeană pentru mobilitatea forței de muncă) este o rețea de colaborare între Comisia Europeană și serviciile publice de ocupare a forței de muncă (SPO) din statele membre ale Spațiului Economic European (SEE) (statele UE, plus Norvegia, Islanda și Liechtenstein), la care se adaugă alte țări (Elveția) și organizații partenere.

Rețeaua EURES, instituită în 1993, are responsabilitatea de a partaja informații și de a permite colaborarea între părțile interesate membre, pentru a contribui la libera circulație a lucrătorilor.

Ea promovează mobilitatea și reduce barierele din calea lucrătorilor, contribuind astfel la dezvoltarea unei piețe europene a forței de muncă deschise și accesibile tuturor, prin asigurarea schimbului de informații privind locurile de muncă vacante și cererile de locuri de muncă și a transparenței informațiilor legate de piața forței de muncă.

De asemenea, oferă asistență gratuită persoanelor în căutarea unui loc de muncă dornice să se mute într-o altă țară și asigură consiliere cu privire la condițiile de trai și de muncă din SEE.

Se asigură și asistență angajatorilor care doresc să recruteze lucrători din alte țări sau din regiuni transfrontaliere.

În prezent, EURES are două componente principale:

- **rețeaua de funcționari de plasament**, care furnizează informații, orientare și sprijin persoanelor în căutarea unui loc de muncă doritoare să lucreze într-un alt stat membru și angajatorilor interesați să recruteze candidați potriviți din alte state membre;

Rețeaua dispune de peste 850 de consilieri EURES care intră zilnic în contact cu persoane în căutarea unui loc de muncă și cu angajatori din Europa.

Rețeaua EURES facilitează aproximativ 150.000 de plasamente anual (50.000 prin intermediul consilierilor săi și 100.000 prin intermediul portalului său).

- **portalul EURES**, care asigură acces la locurile de muncă vacante și care este un veritabil ghișeu unic de informații privind mobilitatea forței de muncă în Europa.

Portalul este unic în UE, fiind gratuit și oferind informații în 25 de limbi privind condițiile de viață și de muncă în toate țările participante. Portalul permite accesul la peste 1,4 milioane de locuri de muncă disponibile și la 1,1 milioane de CV-uri în orice moment în cursul unei luni.

El pune la dispoziție mai multe instrumente utile, care să ajute persoanele să facă alegeri în cunoștință de cauză având în vedere posibilitățile disponibile.

Reamintim că libera circulație a persoanelor este una dintre libertățile fundamentale garantate de legislația UE și, conform unui studiu calitativ Eurobarometru realizat în 2010, este dreptul pe care cetățenii UE îl prețuiesc cel mai mult; practic, îl consideră **sinonim cu statutul lor de cetățeni ai UE**.

Acest drept este consfințit de articolele 45 și 21 din **Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE)** care, alături de **Carta drepturilor fundamentale**, conferă cetățenilor UE, în mod direct, dreptul de a circula liber și de a se stabili oriunde în interiorul Uniunii, precum și dreptul la egalitate de tratament, drepturi care decurg din statutul lor de cetățeni ai Uniunii.

Potrivit sondajului UE privind forța de muncă (EU-LFS), în al doilea trimestru al anului 2013, circa 7,8 milioane de cetățeni ai UE erau activi economic într-o altă țară a UE, respectiv o proporție de 3,2 % din forța de muncă din UE.

Aceasta reprezintă o creștere semnificativă comparativ cu situația din 2005 (în 2005, cifrele erau de 4,8 milioane de persoane, reprezentând 2,1 % din forța de muncă din UE), în urma extinderilor din 2004 și respectiv 2007 ale Uniunii.

Cu toate acestea, criza economică a dus la o scădere a fluxurilor de mobilitate în țările UE; în perioada 2009-2011, fluxurile de mobilitate în interiorul UE s-au redus cu o treime, în comparație cu perioada 2006-2008.

Mai mult, estimările agregate de mai sus nu includ toți cetățenii mobili ai UE, întrucât EU-LFS se referă la persoanele cu „reședința obișnuită” într-o anumită țară și nu, de exemplu, la cele care s-au mutat recent sau la lucrătorii mobili pe termen scurt (care stau într-un anumit loc doar câteva luni).

Conform Eurobarometrului din 2011 privind piața unică, 28 % din cetățenii UE de vârstă activă ar lua în considerare posibilitatea de a lucra în altă țară a UE în viitor, proporția fiind deosebit de ridicată în rândul celor mai tineri (54 % pentru grupa de vârstă 15-24 de ani) și a celor cu vârsta între 25-39 de ani (37 %).

Comparațiile internaționale (de exemplu, ancheta economică a OCDE privind UE 2012) indică faptul că mobilitatea transfrontalieră între statele UE este limitată în raport cu alte regiuni ale lumii (SUA, Canada sau Australia).

Deși acest fapt poate fi explicat parțial prin diversitatea lingvistică foarte mare și cadrele instituționale diferite, aceste comparații indică totuși faptul că există o marjă pentru creșterea mobilității geografice a forței de muncă în UE.

În plus, diferențele masive care există în prezent între diferitele țări și regiuni ale UE în ceea ce privește ratele șomajului și ale locurilor de muncă vacante sunt un alt indiciu că potențialul mobilității geografice a forței de muncă este insuficient exploatat.

De aceea, nivelurile actuale de mobilitate sunt încă relativ reduse în raport cu potențialul UE și nu corespund potențialului unei veritabile piețe unice a muncii în UE.

Analiza anuală a creșterii 2012 a identificat mobilitatea geografică limitată drept una dintre cauzele neconcordanței structurale dintre cererea și oferta de locuri de muncă, ceea ce împiedică

redresarea economică și creșterea pe termen lung.

În situația actuală de șomaj ridicat și divergențe puternice între statele membre, mobilitatea forței de muncă poate juca un rol important.

Coexistă astăzi un număr semnificativ de locuri de muncă vacante în zone cu creștere economică robustă cu un șomaj ridicat în alte părți ale UE.

Mobilitatea forței de muncă poate scădea presiunea ocupării forței de muncă în țările afectate de criză, răspunzând în același timp nevoilor piețelor forței de muncă în care există o cerere puternică.

Potrivit Eurostat, în vreme ce rata șomajului în 2013 era de 5-6 % în Luxemburg, Austria și Germania, în Portugalia, Cipru și Croația era de 15-19 %, iar în Spania și Grecia de 25 %.

Mobilitatea în interiorul UE poate ajuta la scăderea dezechilibrelor și poate sprijini ocuparea forței de muncă, restaurând dinamismul economic și alinând suferința socială.

De asemenea, mobilitatea poate reporni motoarele recrutării, răspunzând necesităților a numeroși angajatori aflați în căutarea unor angajați calificați, iar lucrătorii au de câștigat dintr-o tranziție pozitivă spre piața muncii.

Mai multe studii au demonstrat impactul pozitiv global al mobilității atât pentru lucrători, cât și pentru angajatori (se estimează că mobilitatea de după aderare a crescut PIB-ul țărilor UE-15 cu circa 1 % în perioada 2004-2009).

Îmbunătățirea rețelei de căutare de locuri de muncă EURES

Conform unei propuneri înaintate recent de Comisia Europeană, EURES ar urma să fie consolidată, cu scopul de a pune la dispoziție mai multe oferte de locuri de muncă, de a crește probabilitatea găsirii unor locuri de muncă potrivite calificării profesionale și de a-i ajuta pe angajatori, în special întreprinderile mici și mijlocii, de a-și ocupa posturile vacante mai rapid și mai eficient.

(Sursa: http://ec.europa.eu/romania/index_ro.htm)

Odată adoptată de Consiliul de Miniștri al UE și de Parlamentul European, propunerea i-ar ajuta pe cetățeni să facă o alegere cât mai în cunoștință de cauză în ceea ce privește deplasarea în străinătate în vederea ocupării unui loc de muncă și ar contribui la corectarea dezechilibrelor de pe piața muncii, prin intensificarea schimbului de posturi vacante la nivelul întregii UE și prin asigurarea unei congruențe mai precise între locurile de muncă disponibile și persoanele care sunt în căutarea unui loc de muncă.

Rețeaua EURES îmbunătățită ar facilita mobilitatea forței de muncă și ar contribui la realizarea unei piețe integrate a forței de muncă din UE.

Noile norme propuse ar eficientiza **EURES**, ar duce la recrutări mai transparente și la o mai strânsă colaborare între statele membre, permițându-i:

- să ofere mai multe anunțuri referitoare la posturi disponibile în UE pe portalul de internet EURES, inclusiv anunțuri provenind de la serviciile private de ocupare a forței de muncă.

Persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă din întreaga Europă ar avea acces imediat la aceleași anunțuri de posturi vacante, iar angajatorii înregistrați ar avea posibilitatea de a alege dintr-o amplă bază de date conținând CV-uri.

- să efectueze verificarea automată a congruenței dintre locurile de muncă disponibile și CV-uri.

- să ofere informații de bază privind piața muncii din UE și EURES oricărei persoane aflate în căutarea unui loc de muncă sau oricărui angajator din întreaga Uniune.

- să le ofere candidaților și angajatorilor servicii de sprijin în materie de mobilitate, pentru a facilita recrutarea și integrarea lucrătorilor în cadrul noului post din străinătate.

- să îmbunătățească procesul de coordonare și de schimb de informații între statele membre cu privire la deficitele și surplusurile forței de muncă de la nivel

național, astfel încât mobilitatea să devină parte integrantă din politicile lor de ocupare a forței de muncă.

Aceste îmbunătățiri sunt în interesul persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă și al întreprinderilor, în special al IMM, deoarece acestea nu-și permit să recruteze forță de muncă din străinătate fără serviciile oferite gratuit de EURES.

În prezent, aproximativ 7,5 milioane de europeni lucrează în alt stat membru, ceea ce reprezintă doar 3,1 % din totalul forței de muncă.

Aproximativ 700 000 de persoane se deplasează, în medie, anual, pentru a lucra într-un alt stat UE, ceea ce reprezintă un procent (0,29 %) mult mai scăzut decât cele din Australia (1,5 % între 8 state) sau SUA (2,4 % între 50 de state).

Observatorul European al locurilor de muncă vacante arată că, în ciuda nivelului record al șomajului în Europa, la începutul lui 2013 existau 2 milioane de locuri de muncă neocupate.

Deși existența posturilor vacante reprezintă o caracteristică a dinamicii pieței muncii, o parte semnificativă din aceste locuri disponibile rămân neocupate din cauza deficitului de forță de muncă ce nu este acoperit cu lucrători la nivel local.

Cu toate acestea, mobilitatea a crescut semnificativ în ultimii ani, iar începând cu 2005, numărul lucrătorilor din UE activi în alt stat membru a crescut până la 4,7 milioane.

Mai mult, intențiile de a migra au crescut de asemenea - numărul celor aflați în căutarea unui loc de muncă înregistrați pe portalul EURES a crescut brusc de la 175.000 în 2007 la 1.100.000 în 2013.

Riscul de sărăcie în rândul persoanelor încadrate în muncă

Una dintre cele mai tangibile consecințe sociale ale crizei economice este **creșterea semnificativă a sărăciei** în rândul populației în vârstă de muncă.

Este posibil ca o reducere treptată a șomajului să nu fie suficientă pentru a inversa această situație, dacă polarizarea salarială continuă, în special din cauza unei creșteri a cazurilor de muncă cu fracțiune de normă.

Aceasta este una din principalele concluzii ale analizei din **2013** privind **situația socială și a ocupării forței de muncă în Europa**, care abordează și impactul pozitiv al prestațiilor sociale asupra probabilității de a reveni în câmpul muncii, consecințele dezechilibrelor între bărbați și femei și **dimensiunea socială a Uniunii economice și monetare**.

Analiza arată că încadrarea în muncă poate să ajute oamenii, în jumătate din cazuri, să scape de sărăcie, dar multe situații depind și de tipul de loc de muncă găsit, de compoziția familiei și de situația partenerului pe piața forței de muncă.

Impactul pozitiv al prestațiilor sociale și de șomaj

Analiza arată și că, spre deosebire de convingerile obișnuite, persoanele care primesc ajutor de șomaj sunt mai susceptibile să obțină un loc de muncă decât cele care nu au ajutor de șomaj.

Este vorba, în special, de sistemele de prestații bine concepute, cum ar fi cele care reduc nivelurile prestațiilor în timp, însoțite de condiții adecvate, cum ar fi obligația de a căuta un loc de muncă.

Astfel de sisteme tind să ofere mai mult sprijin corelării competențelor și, prin urmare, găsirii unor locuri de muncă mai de calitate, care, la rândul lor, ajută cetățenii să scape de sărăcie.

Analiza evidențiază și faptul că în unele țări (Polonia, Bulgaria), o proporție semnificativă de șomeri nu sunt acoperiți de sistemele standard de securitate (ajutor de șomaj, asistență socială) și au tendința

să se bazeze pe solidaritatea familiei sau pe munca la negru.

Șomerii care nu beneficiază de ajutor de șomaj sunt mai puțin susceptibili să găsească un loc de muncă, deoarece nu fac obiectul măsurilor de activare și nu sunt obligați să își caute un loc de muncă pentru a beneficia de prestații.

Diferențe persistente între bărbați și femei

Deși criza a diminuat unele dintre disparitățile de gen cu care se confruntă femeile (sectoarele dominate de bărbați au fost cele mai lovite de criză), aceste diferențe de gen încă mai persistă în ceea ce privește participarea pe piața forței de muncă, remunerarea și riscul de sărăcie.

În plus, femeile au tendința de a lucra mai puține ore în total decât bărbații și, deși acest lucru poate reflecta unele preferințe individuale, el duce la posibilități reduse de dezvoltare a carierei, la salarii și la pensii viitoare mai mici, la neutilizarea deplină a capitalului uman și la o creștere economică și o prosperitate mai reduse.

Disparitățile de gen generează atât creșterea costurilor economice, cât și creșterea costurilor sociale și de aceea ar trebui să fie găsite soluții eficiente atunci când ele rezultă din obstacole sau constrângeri venite din partea societății sau a instituțiilor.

Se pot observa unele diferențe între statele membre în ceea ce privește disparitatea de gen în cazul orelor lucrate: în unele cazuri, o proporție foarte mare de femei lucrează, dar programul de muncă e relativ scurt (de exemplu, în Țările de Jos, Germania, Austria și Regatul Unit); în altele, participarea femeilor e mai redusă, dar cele încadrate în muncă tind să lucreze relativ mai mult (în numeroase țări din Europa Centrală și de Est, Spania, Irlanda).

Numai unele state membre (în special țările nordice și cele baltice) reușesc să combine ratele ridicate de ocupare a forței de muncă feminine cu un nivel scăzut de disparitate de gen în ceea ce privește orele lucrate.

(Sursa: <http://ec.europa.eu/>)

O politică eficace cuprinde un timp de lucru egal indiferent de gen, o muncă flexibilă pe scară largă, stimulente pentru împărțirea muncii neremunerate în cadrul unui cuplu și sisteme de îngrijire a copiilor în creșe și grădinițe mai compatibile cu un loc de muncă, mai accesibile și abordabile, cu program mai lung.

Dimensiunea socială a UEM

Creșterea continuă a divergențelor macroeconomice, sociale și de ocupare forței de muncă amenință obiectivele centrale ale UE, și anume să fie în beneficiul tuturor membrilor săi prin promovarea convergenței economice și să îmbunătățească viața cetățenilor din statele membre.

Cea mai recentă analiză arată că divergențele actuale își au originea în primii ani de introducere a monedei euro, atunci când creșterea dezechilibrată

bazată pe acumularea datoriei, alimentată de ratele scăzute ale dobânzii și un nivelul ridicat al afluxului de capital, a fost asociată cu evoluții dezamăgitoare privind productivitatea și competitivitatea.

În absența posibilității de devalorizare a monedei, țările din zona euro care încearcă să își recâștige competitivitatea costurilor trebuie să se bazeze pe o devalorizare internă a salariilor (controlul salariilor și al prețurilor). Această politică are însă limitele și dezavantajele ei, mai ales în materie de creștere a șomajului și de dificultăți sociale, iar eficacitatea ei depinde de mulți factori, cum ar fi deschiderea economiei, rezistența cererii externe și prezența politicilor și a investițiilor care favorizează competitivitatea nebazată pe prețuri.

Comisia a propus, în octombrie 2013, în **comunicarea sa privind dimensiunea socială a UEM** o supraveghere sporită a situației sociale și a ocupării forței de muncă.

Pe termen lung și după modificări ale tratatului, o capacitate bugetară a UEM, dublată de un mecanism capabil să absoarbă șocurile ar putea completa instrumentele de coordonare existente.

EURO – ECONOMIE

Competiția „Premiile pentru promovarea întreprinderilor europene”, ediția 2014

Comisia Europeană a lansat ediția din 2014 a **Premiilor pentru promovarea întreprinderilor europene**, o competiție menită să răsplătească cele mai ingenioase și mai de succes inițiative ale organismelor publice din UE și ale parteneriatelor de tip public-privat care susțin spiritul antreprenorial, precum și ale întreprinderilor mici și mijlocii în special.

La nivel național, competiția a început deja, urmând ca în luna mai, să fie selectați câștigătorii din fiecare țară, pentru a concura la nivel internațional pentru **obținerea Marelui Premiu al Juriului**, în octombrie 2014, la Napoli.

Se apreciază, astfel, la nivelul Comisiei, că aducerea în centrul atenției a unor povești de succes referitoare la promovarea spiritului antreprenorial contribuie la inspirarea organismelor publice din UE și a parteneriatelor de tip public-privat să desfășoare și să încurajeze afacerile.

Pentru informații suplimentare privind Premiile pentru promovarea întreprinderilor europene, se poate vizita site-ul internet, desfășurarea competiției pe Twitter sau pagina Facebook dedicată premiilor.

(Sursa: http://ec.europa.eu/romania/index_ro.htm)

Sporește rolul partenerilor în planificare și cheltuieli

Parteneriatul, unul dintre principiile-cheie ale gestionării fondurilor UE, presupune o cooperare strânsă a autorităților publice de la nivel național, regional și local din statele membre cu sectorul privat și cu alte părți interesate.

Până în prezent, în pofida faptului că face parte integrantă din politica de coeziune, reiese că aplicarea acestuia variază foarte mult de la un stat membru la altul, depinzând de cultura instituțională și politică a fiecărui stat, favorabilă (sau mai puțin) consultării, participării și dialogului cu părțile interesate relevante.

Noile norme iau **forma unui regulament al Comisiei**, obligatoriu din punct de vedere juridic și direct aplicabil (un așa-numit „**act delegat**”), care consolidează **cerința referitoare la parteneriat** de la art. 5 din Regulamentul privind dispozițiile comune pentru **Fondul european de dezvoltare regională (FEDER)**, **Fondul social european (FSE)**, **Fondul de coeziune (FC)**, **Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR)** și **Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM)** pentru 2014-2020.

Noul set de standarde comune prevede ameliorarea consultării, a participării și a dialogului cu parteneri - precum autoritățile regionale, locale, urbane și alte autorități publice, sindicatele, angajatorii, organizațiile neguvernamentale și organismele responsabile cu promovarea incluziunii sociale, a egalității între femei și bărbați și a nediscriminării - în etapele de planificare, de punere în aplicare, de monitorizare și de evaluare a proiectelor din fondurile structurale și de investiții.

Codul de conduită european privind principiul parteneriatului solicită statelor membre să consolideze cooperarea între autoritățile naționale responsabile pentru cheltuirea fondurilor structurale și de investiții ale UE și partenerii de proiect, pentru a facilita

schimbul de informații, de experiență, de rezultate și de bune practici în perioada de programare 2014-2020, contribuind astfel la garantarea faptului că aceste fonduri sunt cheltuite în mod eficient.

Se urmărește, astfel, ca statele membre să colaboreze - în cadrul unor parteneriate constructive - cu părțile interesate, reprezentative pentru planificarea și punerea în aplicare a programelor, în vederea maximizării impactului acestor fonduri.

Codul de conduită stabilește obiective și criterii pentru a garanta că statele membre pun în aplicare principiul parteneriatului, acestea având obligația:

- să asigure transparența procesului de selectare a partenerilor care reprezintă autorități regionale, autorități locale și alte autorități publice, a partenerilor sociali și economici și a organismelor care reprezintă societatea civilă, ce vor fi numiți membri cu drepturi depline în cadrul comitetelor de monitorizare a programelor.

- să furnizeze partenerilor informații adecvate și să le acorde suficient timp, ceea ce reprezintă o condiție prealabilă pentru un proces de consultare adecvat.

- să garanteze că partenerii trebuie să fie implicați efectiv în toate etapele procesului, începând de la pregătire și continuând pe întreg parcursul etapei de punere în aplicare, inclusiv în monitorizarea și în evaluarea programelor.

- să sprijine consolidarea capacităților partenerilor pentru îmbunătățirea competențelor și a abilităților acestora în vederea implicării lor active în proces.

- să creeze platforme pentru învățare reciprocă și schimb de bune practici și de abordări inovatoare.

Regulamentul stabilește principiile pe care trebuie să le aplice SM, dar le acordă acestora o mare flexibilitate în ceea ce privește organizarea detaliilor practice exacte pentru a implica partenerii relevanți în diferitele etape ale programării.

(Sursa: <http://ec.europa.eu/>)

Un eveniment major pentru definirea viitorului întreprinderilor sociale

Economia socială este un pilon important al economiei europene, reprezentând aproximativ 10 % din PIB.

Mai mult de 11 milioane de lucrători, adică 4,5 % din populația activă a UE, au un loc de muncă în economia socială, iar una din 4 noi întreprinderi înființate în fiecare an este o întreprindere socială (număr care crește la 1/3 în Franța, Finlanda și Belgia).

Obiectivul urmărit de întreprinzătorii din economia socială este de a avea impact asupra societății, mai degrabă decât simplul fapt de a genera profit pentru proprietari și pentru acționari.

De exemplu, ei oferă locuri de muncă pentru grupurile defavorizate, promovând incluziunea socială și sporind solidaritatea în economie, dar se confruntă cu provocări enorme și cu un mediu concurențial inechitabil.

Din acest motiv, în cursul lunii ianuarie 2014, Comisia Europeană, Comitetul Economic și Social European (CESE) și orașul Strasbourg au găzduit un eveniment european interactiv de amploare referitor la antreprenoriatul social și la economia socială.

Abordarea aleasă pentru eveniment a fost de colaborare și participare, cei prezenți decidând în chestiunile dezbătute și identificând calea de urmat pentru antreprenoriatul social.

Importanța reuniunii a fost evidențiată de oficialii europeni care consideră că, în prezent, marea bătălie se dă pe terenul creșterii economice și a ocupării forței de muncă și că nici o performanță economică durabilă nu poate exista fără coeziune socială.

De aceea, economia socială trebuie să fie parte integrantă a noului model de creștere economică, mai favorabil incluziunii și mai ecologic.

Cu atât mai mult cu cât, prin vocația lor, întreprinderile sociale sunt la curent cu

tot ce se întâmplă și sunt ancorate în realitățile sociale și în realitățile mediului înconjurător, fiind, în fapt, întreprinderi inovatoare, dinamice și generatoare de locuri de muncă.

În acest sens, Comisia trebuie să depună eforturi sporite pentru a crea un ecosistem care să le încurajeze să se dezvolte în continuare.

În fapt, întreprinderile sociale ajută UE să creeze o economie socială de piață competitivă și favorizează creșterea economică durabilă, iar în timpul crizei, au arătat cât sunt valoroase, dând dovadă de o mare reziliență și de o capacitate sporită de a crea locuri de muncă.

Pe de altă parte, prin sutele de exemple de reușită, întreprinderile sociale arată în ce fel Europa își poate îmbunătăți modelul de afaceri, punând accentul mai mult pe sporirea bunăstării oamenilor (chiar și în circumstanțe economice dificile) și mai puțin pe obținerea maximului de câștig financiar.

De aceea, activitatea Comsiei trebuie să se concentreze pe solidaritatea activă și elaborarea de politici comune puternice, mai ales în domeniile industriei, energiei și antreprenoriatului, în special al antreprenoriatului social.

În aceste condiții, dintre obiectivele evenimentului nu au lipsit:

- trecerea în revistă a realizărilor [Inițiativei pentru antreprenoriatul social](#) din octombrie 2011 și a punerii în aplicare a acesteia.
- identificarea viitoarelor priorități de acțiune.
- implicarea părților interesate într-un mediu inovator și participativ, în vederea definirii agendei europene pentru următorii 3-5 ani.
- consolidarea rețelelor părților interesate, pentru a sprijini apariția și dezvoltarea inițiativelor și a celor mai bune practici.
- sporirea gradului de implicare și de sensibilizare în rândul actorilor instituționali.

(Sursa: http://ec.europa.eu/romania/index_ro.htm)

Plan de acțiune pentru a sprijini dezvoltarea energiei marine

La nivelul Comisiei Europene a fost prezentat **un nou plan de acțiune menit să faciliteze dezvoltarea în continuare a sectorului energiei oceanice regenerabile** în Europa.

Un element central al acestui plan de acțiune va fi **înființarea unui Forum al energiei oceanice**, care să reunească părți interesate pentru a consolida capacitățile și a încuraja cooperarea.

Planul de acțiune ar trebui să contribuie la impulsarea industrializării complete a acestui nou sector al energiei marine (care acoperă toate tehnologiile de captare a energiei regenerabile din mările și oceanele noastre, cu excepția energiei eoliene marine).

Exploatarea acestora ar contribui la decarbonizarea economiei UE și ar furniza o sursă sigură și fiabilă de energie regenerabilă pentru Europa.

Conform **Strategiei europene de Creștere Albastră**, mările și oceanele au potențialul de a genera o creștere economică uriașă și locuri de muncă foarte necesare și, ajutând sectorul energiei oceanice să se dezvolte pe deplin, se poate valorifica acest uriaș potențial prin inovare și, în același timp, asigura energie ecologică și regenerabilă, pentru Europa.

Pe de altă parte, energia oceanică are un semnificativ potențial și de a spori securitatea aprovizionării.

În aceste condiții, noul document are ca obiectiv să contribuie la promovarea inovării tehnologice, precum și la atingerea și chiar depășirea obiectivelor Strategiei Europa 2020.

Astfel încât dezvoltarea unui vast portofoliu de surse de energie regenerabilă, inclusiv energia oceanică, facilitează, de asemenea, integrarea acestora în sistemul energetic european.

Resursele de energie oceanică disponibile la scară mondială depășesc atât nevoile de energie actuale, cât și nevoile viitoare estimate.

Aceasta ar putea fi captată sub diverse forme, de exemplu prin energia valurilor și cea a ciclului mareelor, iar exploatarea energiei oceanice ar trebui să ducă UE pe calea unei economii cu emisii scăzute de carbon și, prin reducerea dependenței UE de combustibilii fosili, ar consolida securitatea energetică.

În plus, energia oceanică ar putea contribui la completarea producției provenite din alte surse regenerabile de energie, cum ar fi energia eoliană și energia solară, pentru a asigura o alimentare globală constantă a rețelei electrice cu energie din aceste surse.

Nu în ultimul rând, energia oceanică are potențialul de a crea noi locuri de muncă de înaltă calitate, în special în zonele de coastă europene, confrunt un șomaj ridicat.

În ciuda potențialului de netăgăduit, noul sector promițător se confruntă, totuși, în continuare, cu mai multe probleme în încercarea sa de a se bucura de beneficii economice și de mediu semnificative și de a deveni competitiv ca și costuri față de alte forme de generare a energiei:

- costuri ridicate aferente tehnologiei și acces dificil la finanțare.
- există bariere substanțiale în ceea ce privește infrastructura, cum ar fi probleme de conectare la rețea sau accesul la instalațiile portuare adecvate și nave specializate.
- există bariere administrative, cum ar fi complexitatea procedurilor de autorizare și de aprobare, care pot încetini proiectele și spori costurile.
- există și probleme de mediu care trebuie soluționate, inclusiv necesitatea de a intensifica activitățile de cercetare și o mai bună informare privind efectele asupra mediului.

De aceea, **noul forum** trebuie să reunească cunoștințele existente și competențele de specialitate, pentru a crea sinergii, pentru a furniza soluții creative și pentru a stimula dezvoltarea viitoare, în baza unei foi de parcurs strategică pentru sectorul energiei oceanice.

(Sursa: <http://ec.europa.eu/>)

Noi reguli europene în materia achizițiilor publice

Un nou pachet legislativ - care **va guverna domeniul achizițiilor publice la nivel european** - a fost adoptat la 15 ianuarie 2014 de Parlamentul European.

S-a încheiat, astfel - conform **euractiv.ro** - cel de-al șaselea proces de legiferare (din ultimii 45 de ani), un proces greoi, de mai bine de 4 ani (consultările au început în 2010).

Directivile urmează să fie publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, în cursul lunii februarie, și vor intra în vigoare la 20 de zile de la publicarea acestora.

Ulterior, statele membre ale Uniunii Europene, inclusiv România, vor avea obligația să transpună - în legislația internă - majoritatea noilor prevederi, în termen de maximum doi ani.

Noul pachet legislativ cuprinde trei directive:

- *directiva privind achizițiile publice clasice* (va înlocui Directiva 2004/18/CE).
- *directiva privind contractele sectoriale* (va înlocui Directiva 2004/17/CE).
- *directiva privind contractele de concesiune* (act normativ nou; concesiunile de lucrări erau incluse în Directiva 2004/18/CE, iar concesiunile de servicii nu făceau obiectul directivelor).

Si directivele de remedii, modificate ultima oară în anul 2007, se află sub lupa legiuitorului european, urmând a fi, în curând, adaptate la noile realități europene.

De asemenea, Parlamentul European a adoptat și o **propunere de regulament care va impune un regim de *quid pro quo* pentru accesul companiilor din statele terțe la piața europeană a achizițiilor publice.**

Astfel, firmele din state terțe nu vor mai putea participa la procedurile de atribuire a contractelor cu o valoare mai

mare de 5 milioane EURO, decât dacă statele de origine vor permite, la rândul lor, accesul companiilor europene la piața națională a achizițiilor publice.

Unificarea sau divizarea legislației?

Prevederile celor trei directive adoptate de Parlamentul European sunt, în mare măsură, similare, motiv pentru care este dificil de înțeles de ce Comisia Europeană a propus împărțirea legislației în trei acte normative diferite.

La rândul său, ANRMAP afirmă că se intenționează ca fiecare nouă directivă să fie transpusă în câte un act normativ cu putere de lege, pe cele trei segmente.

Se poate, însă, argumenta că abordarea unitară din OUG nr. 34/2006, care include toate cele trei domenii, este mult mai logică și mai simplă.

De aceea, sunt mulți specialiști care pledează pentru unificarea și nu pentru divizarea legislației.

Zece modificări importante

În ceea ce privește noutățile de fond, în timp ce unele prevederi modifică, în mod substanțial regulile din directivele anterioare (precum cele privind serviciile din Anexa 2B), altele reprezintă, în fapt o *codificare a jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene* (privind modificarea contractelor de achiziție publică, care încorporează, în text, condițiile din decizia Presetext).

Pe scurt, cele mai importante **zece noutăți cu impact semnificativ asupra achizițiilor publice clasice** vizează:

1. Notiunea de autoritate contractantă.

Autoritățile contractante vor fi împărțite în două categorii:

- **Autorități guvernamentale centrale**
- **Autorități sub-centrale (regionale sau locale).**

Doar autoritățile sub-centrale vor beneficia de praguri, reguli de publicitate și termene limita mai flexibile.

Aceasta este soluția de compromis la care s-a ajuns în contextul restricțiilor impuse pentru autoritățile centrale prin Acordul privind Achizițiile Publice din cadrul Organizației Mondiale a Comerțului (GPA), la care Uniunea Europeană este parte.

2. Serviciile din Anexa 2B.

Serviciile nu vor mai fi împărțite în Anexa 2A și Anexa 2B.

Astfel, legislația achizițiilor publice se va aplica, în mod unitar, tuturor serviciilor, inclusiv celor anterior enumerate în Anexa 2B.

O parte a acestor din urmă servicii vor fi însă excluse în întregime din domeniul de aplicare al directivei, iar anumite servicii (e.g. o parte a serviciilor juridice, serviciile hoteliere și de restaurant, etc.) vor beneficia de un regim mai flexibil și de praguri mai ridicate (750.000 EURO).

3. Modificarea contractelor de achiziție publică.

Noua directivă enumeră, în mod expres și limitativ, cele **5 cazuri în care modificarea contractului de achiziție publică nu va presupune atribuirea unui nou contract**:

- modificările care nu sunt substantiale (potrivit Pressetext);
- modificările a căror valoare cumulată este mai mică de 10% din valoarea contractului de servicii și de furnizare sau de 15% din valoarea contractului de lucrări;
- modificările operate în baza unor clauze de variație;
- modificările datorate unor circumstanțe imprevizibile;
- achiziționarea unor lucrări, servicii sau bunuri similare.

4. Regulile de publicitate.

Doar autoritățile contractante de la nivel regional sau local vor putea publica anunțuri de intenție în locul anunțurilor de participare, pentru procedurile de licitație restrânsă și de negociere cu publicare prealabilă.

În acest sens, vor fi respectate o serie de condiții stricte cu privire la

informațiile furnizate prin anunțul de intenție și momentul publicării acestuia.

5. Publicarea documentației în format electronic.

Autoritățile vor fi obligate să publice întreaga documentație în format electronic, odată cu publicarea anunțului de participare.

Sunt prevăzute două excepții de la această regulă, ce vizează confidențialitatea informațiilor sau lipsa mijloacelor electronice (măsură implementată de țara noastră încă din 2009).

6. Termenele limita.

Termenele limită minime vor fi, în general, mai scurte:

- pentru **licitația deschisă**, termenul minim pentru depunerea ofertelor va fi de 35 de zile, cu posibilitatea de reducere a acestuia până la 15 zile;
- pentru **licitația restrânsă**, termenul minim pentru etapa depunerii candidaturilor va fi de 30 de zile, cu posibilitatea de reducere a acestuia până la 15 zile, iar termenul minim pentru etapa depunerii ofertelor va fi de 30 de zile, cu posibilitatea de reducere a acestuia până la 10 zile.

Acestea reprezintă însă termene minime, termenul final stabilindu-se și în considerarea complexității proiectului sau a necesității vizitării amplasamentului.

Pe parcursul procedurii, autoritățile vor fi obligate să prelungească termenele limită în cazul modificării substanțiale a documentației sau atunci când clarificările solicitate nu pot fi transmise în timp util.

7. "Documentul Unic European".

Operatorii economici vor avea dreptul să prezinte aceasta declarație pe propria răspundere, pentru a face dovada îndeplinirii criteriilor de calificare referitoare la situația personală, capacitatea de exercitare a activității profesionale, situația economică și financiară și capacitatea tehnică și/sau profesională.

Documentul Unic European va putea fi însă depus exclusiv în locul certificatelor ce se obțin de la autorități

publice sau terte părți, iar Comisia Europeană va stabili formatul standard al declarației (legislația română prevede, din 2009, posibilitatea prezentării unei asemenea declarații).

8. **Criteriul de atribuire.**

Organizarea, experiența și calificările personalului propus vor putea fi utilizate ca factori de evaluare atunci când nivelul de performanță depinde, în mod semnificativ, de calitatea personalului implicat în executarea contractului de achiziție publică.

Actualmente, în deplină conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție a UE, H.G. nr. 925/2006 interzice utilizarea criteriilor de calificare și selecție ca factori de evaluare a ofertelor.

9. **Atribuirea contractului pe loturi.**

Autoritățile contractante vor putea limita numărul de contracte ce vor fi atribuite unui ofertant care a depus oferte pe mai multe loturi, cu condiția ca acest număr să fie precizat în anunț.

Documentația va prevedea criteriile sau regulile "obiective și nediscriminatorii" aplicate pentru atribuirea contractelor când un ofertant ar putea câștiga mai multe contracte decât numărul maxim specificat.

10. **Procedurile de dialog competitiv, negociere cu publicare prealabilă (redenumită "procedura competitivă cu negociere") și parteneriatul inovativ.**

Accesul autorităților la primele două proceduri devine mult mai facil.

Dacă, potrivit legislației în vigoare, dialogul competitiv poate fi aplicat în mai multe cazuri decât negocierea cu publicare, potrivit noii directive cele două proceduri vor putea fi organizate în aceleași situații (ex. au fost depuse doar oferte inadmisibile, soluțiile disponibile pe piață trebuie adaptate la nevoile autorității contractante, sunt necesare soluții inovative, specificațiile tehnice nu pot fi stabilite cu precizie).

De asemenea, dacă, în prezent, procedura de negociere este mai flexibilă decât dialogul competitiv, această

flexibilitate va fi diminuată prin impunerea unor noi reguli pentru etapa de negociere și depunere a ofertelor.

În plus, s-a introdus o nouă procedură, "**parteneriatul inovativ**", ce va putea fi aplicată pentru achiziția produselor, serviciilor sau lucrărilor inovative, ce nu sunt disponibile pe piață.

Și-a atins scopul noul pachet?

Scopul noilor directive este, potrivit Comisiei Europene, simplificarea și flexibilizarea legislației achizițiilor publice.

Astfel, după cum am arătat, acest din urmă obiectiv a fost atins, în mare parte, prin stabilirea unor termene mai scurte și a unor praguri mai ridicate sau prin aplicabilitatea mai largă a procedurilor de negociere cu publicare prealabilă și dialog competitiv.

Noul pachet legislativ va avea, de asemenea, un impact pozitiv prin diminuarea gradului de incertitudine și risc în ceea ce privește respectarea obligațiilor de transparență pentru atribuirea contractelor ce exced sferei de aplicare a directivelor, dar cărora le pot fi aplicabile prevederile Tratatului de Funcționare a Uniunii Europene (ex. *serviciile din Anexa 2B și concesiunile*).

Ceea ce afirma, însă, fără putință de tăgadă, este ca **noul pachet este departe de a simplifica legislația** - cele două directive în vigoare vor fi înlocuite de trei directive, iar numărul paginilor de prevederi legislative va fi aproape dublu.

De asemenea, multe aspecte controversate și contradictorii rămân neclarificate, iar nevoia de a ajunge la un compromis politic în negocierea directivelor a condus și la introducerea unor reguli lipsite de orice forță juridică.

(Sursa: www.euractiv.ro)

Noțiunea „conflict armat intern” în dreptul internațional umanitar

Existența unui astfel de conflict trebuie să fie constatată atunci când forțele regulate ale unui stat înfruntă unul sau mai multe grupuri armate sau când se confruntă două sau mai multe grupuri armate, independent de intensitatea înfruntărilor, de nivelul de organizare a forțelor armate sau de durata conflictului

O directivă a Uniunii (Directiva 2004/83/CE a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind standardele minime referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de statutul de refugiat sau persoanele care, din alte motive, au nevoie de protecție internațională și referitoare la conținutul protecției acordate (JO L 304, p. 12, rectificare în JO 2005, L 204, p. 24, Ediție specială, 19/vol. 7, p. 52) protejează nu numai persoanele cărora li se poate acorda statutul de refugiat, ci și persoanele care nu pot beneficia de acest statut, dar în privința cărora există motive serioase și întemeiate de a crede că, în cazul în care ar fi trimise în țara lor de origine sau în țara în care aveau reședința obișnuită, ar fi supuse unui risc real de a suferi vătămări grave (sistemul protecției subsidiare).

Sunt considerate astfel de vătămări și amenințările grave și individuale la adresa vieții sau a persoanei unui civil ca urmare a violenței generalizate în cadrul unui conflict armat intern sau internațional.

În 2008 și în 2010, domnul Diakité, resortisant guineean, a solicitat să beneficieze de protecție internațională în Belgia, afirmând că fusese victima unor acte de violență în Guinea ca urmare a participării sale la mișcările de protest împotriva puterii din țara respectivă.

Cererea a fost respinsă pentru motivul că în Guinea nu exista un „conflict armat intern”, în accepțiunea din dreptul internațional umanitar.

(Sursa: <http://ec.europa.eu/>)

În aceste condiții, Conseil d'État (Consiliul de Stat) (Belgia) a sesizat Curtea de Justiție pentru a se stabili dacă noțiunea „conflict armat intern” trebuie interpretată în mod autonom în raport cu definiția reținută în dreptul internațional umanitar și, în cazul unui răspuns afirmativ, care sunt criteriile cu ajutorul cărora trebuie apreciată această noțiune.

În ceea ce privește întrebarea dacă existența unui conflict armat intern trebuie apreciată pe baza criteriilor stabilite în dreptul internațional umanitar, Curtea constată că noțiunea „conflict armat intern” este specifică directivei și nu are un corespondent direct în dreptul umanitar, acesta din urmă nereferindu-se decât la „conflictele armate (care nu prezintă) un caracter internațional”.

Pe de altă parte, întrucât sistemul protecției subsidiare nu este prevăzut de dreptul internațional umanitar, acesta din urmă nu identifică situațiile în care este necesară o astfel de protecție și instituie mecanisme de protecție clar distincte de cel care stă la baza directivei.

În plus, dreptul internațional umanitar prezintă legături foarte strânse cu dreptul penal, în timp ce o astfel de relație nu există în cazul mecanismului de protecție prevăzut de directivă.

Pe baza acestor elemente, Curtea susține că noțiunea „conflict armat intern” trebuie interpretată autonom.

Curtea amintește că, în sistemul instituit de directivă, existența unui conflict armat intern poate conduce la acordarea protecției subsidiare numai dacă gradul de violență generalizată atinge un astfel de nivel încât solicitantul este expus unui risc real de a fi supus unor amenințări grave și individuale la adresa vieții sau a persoanei sale ca urmare a simplei sale prezențe în teritoriul respectiv.

În consecință, Curtea ajunge la concluzia că nu este necesar ca constatarea existenței unui conflict armat să depindă de intensitatea înfruntărilor armate, de nivelul de organizare a forțelor armate sau de durata conflictului.

O nouă serie de contracte de finanțare pe POSCCE - Axa 1

ADR Vest a semnat recent 15 contracte de finanțare în cadrul POSCCE, Axa 1 „*Un sistem de producție inovativ și eco-eficient*”.

Proiectele pentru care au fost semnate contractele de finanțare vizează IMM-uri din Regiunea Vest.

Cele 15 contracte menționate urmează a fi finanțate prin intermediul unei noi operațiuni din cadrul POSCCE, preluată de ADR Vest – proiectele ajungând astfel să beneficieze de cele mai mari valori financiare nerambursabile acordate IMM - între 240.000 și 1.437.073 euro, față de proiecte până la 240.000 euro, așa cum au beneficiat proiectele anterioare.

În cadrul acestei operațiuni, în Regiunea Vest există 27 de contracte de finanțare aprobate sau aflate pe lista de rezervă - din care 2 se află în curs de contractare, iar 8 contracte se află în curs de identificare a sursei de finanțare.

Astfel, valoarea totală a celor 15 proiecte contractate este de 34,44 milioane euro, dintre care 17,49 milioane euro (la

cursul valutar de 4,4361 RON/Euro) reprezintă finanțarea nerambursabilă.

Acestea se adaugă celorlalte 127 de contracte de finanțare finalizate sau aflate în implementare în Regiunea Vest – începând cu data preluării programului de către ADR Vest.

Valoarea totală a proiectelor finanțate în Regiunea Vest prin Axa 1 a POSCCE, și aflate în implementare la ADR Vest este de 40,42 milioane euro (finanțare nerambursabilă).

Valoarea celui mai mare contract semnat recent se ridică la 2.722.851 euro – din care 1.437.073 euro reprezintă cuantumul finanțării nerambursabile, în timp ce valoarea celui mai mic contract se ridică la 508.197 euro – din care 286.188,14 euro reprezintă valoarea finanțării nerambursabile.

Prin implementarea celor 15 proiecte se creează un număr de 180 locuri de muncă în Regiunea Vest, iar proiectele vizează crearea unor noi unități de producție sau diversificarea acestora, modernizarea întreprinderii - inclusiv a procesului de producție sau achiziționarea de tehnologie.

(Sursa: www.adrvest.ro)

Două proiecte ce vizează salvarea de vieți

O unitate specială de aviație de tip SMURD și achiziționarea unor drone, adică a unor vehicule aeriene fără pilot, care se folosesc la inspecțiile interne, la monitorizare, supraveghere și activități de recunoaștere, având interfețe și instrumente de navigare autonome, sunt două proiecte pe care municipalitatea din Caransebeș le are în vedere.

Proiectul este susținut de primarul Marcel Vela, care a trecut printr-o experiență dramatică simțind, pe cont propriu, nevoia unei astfel de mijloace de intervenție.

Lider al proiectului "*Managementul comun al situațiilor de urgență în zona transfrontalieră România - Republica Serbia*" este Ministerul Afacerilor Interne din Serbia, iar partener, Primăria Caransebeș, valoarea totală fiind de 1,2 milioane euro, asigurați prin Programul IPA, instrumente de asistență pentru preaderare.

Dronele vor putea fi lansate pe verticală, și la decolare și la aterizare, cu scopul de a fi utilizate pe teren dificil, și au capacitatea de a zbura la o altitudine de max. 3.000 metri, cu un timp de 20 de minute de zbor, dar și cu o precizie GPS de 0,5 până la 1,5 metri.

Începând din această primăvară, la Caransebeș va fi funcțională și o unitate specială de aviație de tip SMURD, primăria demarând toate diligențele, pentru ca în Caransebeș, fiind în zonă montană, să fie înființată - printr-un parteneriat între administrația locală, cea județeană și cea central - o astfel de unitate care să asigure intervenții în zona alpină, pentru stingerea incendiilor și pentru salvarea de vieți omenești, precum și pentru activități specifice Poliției de Frontieră.

(Sursa: www.administratie.ro)

Consolidarea reacției UE la radicalizare și la extremismul violent

Activitățile teroriste și extremiste violente au evoluat și reprezintă o amenințare gravă, în creștere în UE, cei implicați în aceste activități fiind nu numai grupuri organizate, ci și, tot mai adesea, grupuri mai mici sau persoane izolate, cu motivații foarte diferite.

Utilizarea unor instrumente online în scopul recrutării și al propagandei este în creștere, făcând ca acțiunile violente să fie mai greu de prevăzut și de detectat.

În plus, un număr în creștere de europeni călătoresc în străinătate pentru a se antrena și a lupta în zone de conflict, radicalizându-se în cursul acestui proces, iar la întoarcere ar putea constitui o amenințare pentru securitatea noastră.

Comisia Europeană a adoptat recent o comunicare identificând **10 domenii în care este necesar ca statele membre și UE să își intensifice acțiunea** pentru a preveni toate tipurile de extremism care conduc la violență, indiferent de entitatea care le inspiră.

Măsurile propuse includ, printre altele, crearea unui centru european de cunoaștere privind extremismul violent, elaborarea unor activități de formare pentru profesioniștii din prima linie, precum și acordarea de sprijin financiar pentru proiecte care utilizează instrumente de comunicare avansate și platforme sociale pentru a lupta împotriva propagandei teroriste.

Statele membre sunt invitate să introducă programe care să ajute membrii grupărilor extremiste să renunțe la violență și la ideologia care o promovează.

Pentru a proteja cetățenii împotriva acestor amenințări, este necesară o abordare care să implice participarea unui număr mare de parteneri diferiți la nivel local, național, european și internațional.

Cele 10 recomandări formulate sunt rezultatul a 2 ani de activitate a **Rețelei pentru sensibilizarea publicului cu privire la radicalizare** (RAN -

Radicalisation Awareness Network), - instituită de Comisie în 2011 și care reunește 700 de experți și de profesioniști din prima linie, din întreaga Europă - și definesc și cele 10 domenii de acțiune pentru a combate radicalizarea):

- Elaborarea unor **strategii naționale cuprinzătoare**. SM sunt încurajate să creeze cadre adecvate, care să implice participarea organizațiilor neguvernamentale, a personalului din prima linie, a serviciilor și a experților din domeniul securității, pentru a facilita elaborarea de măsuri eficace de prevenire a extremismului violent și a terorismului.

Crearea, în cursul anului viitor, a unui **centru european de cunoaștere**, care să identifice și să difuzeze cele mai bune practici și să structureze agenda de cercetare și care să ofere sprijin factorilor de decizie la nivel european, național și local, coordonând inițiativele de prevenire de pe teritoriul UE și din afara acesteia.

În perioada 2014-2017, Comisia va alocă o sumă de 20 de milioane EURO pentru „centrul de cunoaștere” și pentru alte activități legate de prevenire administrate centralizat, inclusiv activitățile RAN și susținerea programelor de ieșire puse în aplicare de statele membre.

- Valorificarea activității **Rețelei pentru sensibilizarea publicului cu privire la radicalizare** (RAN), pentru ca să aibă un rol consolidat și să poată oferi, la cerere, orientări practice SM.

- Elaborarea și facilitarea unor activități de **formare pentru profesioniștii din prima linie**, care lucrează cu persoane sau grupuri expuse riscurilor; vizând nu numai personalul responsabil cu aplicarea legii și personalul din închisori, ci și asistenții sociali, educatorii și personalul medical, îmbunătățind înțelegerea de către aceștia a procesului de radicalizare și a modalităților de răspuns.

- Instituirea, în statele UE, a unor programe de susținere a dezangajării și a deradicalizării, care să vizeze membrii grupărilor extremiste („strategii de ieșire”).

(Sursa: <http://ec.europa.eu/>)

În pofida eficacității lor, în prezent aceste programe nu sunt disponibile în marea majoritate a statelor membre ale UE.

De aceea, deseori, activitățile specifice au fost cel mai eficient realizate prin cooperarea dintre actori din diferite sectoare, în special prin implicarea familiilor și a membrilor comunităților din care fac parte extremismii violenți.

Până acum, Comisia a cheltuit circa 10 milioane EURO din **Fondul pentru prevenirea și combaterea infracționalității (ISEC)** pentru proiecte în domeniul deradicalizării.

Prin intermediul Fondului ISEC, Comisia a finanțat un număr mare de proiecte având obiectivul de a îmbunătăți cunoștințele privind procesul de radicalizare, precum și capacitatea de a elabora măsuri de prevenire eficace.

- O cooperare mai strânsă cu societatea civilă și cu sectorul privat pentru a răspunde **provocărilor din mediul online**.

Materialele și propaganda extremistă sunt ușor accesibile pe internet, în cadrul unor site-uri de discuții, platforme sociale, bloguri etc.

Eforturile trebuie să nu se limiteze la interzicerea sau ștergerea materialelor ilegale, ci să includă elaborarea unor mesaje de contracarare și de demontare a propagandei extremiste.

Grupurile din cadrul comunităților, cetățenii, victimele și foștii extremiști pot transmite mesaje puternice în această privință.

Comisia propune înființarea unui forum cu participarea principalilor actori din acest domeniu, pentru a discuta posibilitățile de a coopera mai strâns, și susține elaborarea și difuzarea mesajelor de contracarare.

- **Un rol mai important pentru victime.** Vocile victimelor reprezintă un instrument puternic de prevenire și deradicalizare, dar numai cu condiția ca victimele să-și povestească experiența și să aibă la dispoziție mijloacele necesare.

Comisia va sprijini rețelele și asociațiile victimelor, prin finanțarea de proiecte, pentru a facilita activitățile de comunicare și pentru a sensibiliza publicul.

Încurajarea gândirii critice în rândul tinerilor, cu privire la mesajele extremiste, educația și programele de schimb destinate tinerilor fiind domenii esențiale pentru a încuraja tinerii să interpreteze ideile și mesajele extremiste și pentru a demasca această propagandă.

Comisia va sprijini comunitățile locale și grupurile care lucrează cu foști extremiști violenți și cu victimele extremiștilor, întrucât aceste persoane sunt cele care pot descrie cel mai bine realitățile războiului sau ale taberelor de antrenament, de exemplu.

- Dezvoltarea **cercetării** privind tendințele radicalizării. UE va oferi în continuare finanțare pentru a explora modalitățile și motivele pentru care persoanele se radicalizează sau se deradicalizează, precum și rolul jucat, printre altele, de ideologie, de tehnici de recrutare pe internet și de figurile considerate drept modele.

- O colaborare mai strânsă cu **țările partenere** din afara UE. Vulnerabilitatea la radicalizare nu se oprește la granițele UE. Comisia și Înalțul Reprezentant vor continua să colaboreze cu țările terțe pentru prevenirea radicalizării, prin utilizarea finanțării UE pentru formare sau pentru sprijinirea inițiativelor de prevenire din mass-media sau din cadrul comunităților. Strategiile de prevenire a radicalizării și a extremismului violent ar trebui, de asemenea, incluse în instrumentele de cooperare pentru dezvoltare.

În plus, Comisia publică și o **Colecție de abordări și de practici de prevenire și combatere a radicalizării**, elaborată de RAN.

Colecția prezintă abordările a opt profesioniști din domeniul prevenirii radicalizării, fiecare dintre acestea fiind ilustrată de o serie de practici și de proiecte.

Cea mai bună soluție în materie de climă

Comisia Europeană a anunțat câștigătorul marelui premiu al concursului *World You Like (Lumea pe care o vrei)* pentru cele mai bune soluții în domeniul schimbărilor climatice.

Proiectul portughez intitulat *Sown Biodiverse Pastures* (pășuni semănate bogate în biodiversitate) a fost declarat câștigător pentru soluția inovatoare propusă cu privire la reducerea emisiilor de CO₂, eroziunea solului și riscul producerii de incendii ale vegetației, în același timp propunând soluții pentru creșterea productivității pășunilor.

Proiectul Sown Biodiverse Pastures implică peste 1 000 de agricultori portughezi, cărora le oferă amestecuri de semințe adaptate unor soluri specifice.

Proiectul, promovat de organizația *Terraprima*, a avut drept efect îmbunătățirea fertilității solului, a retenției de apă și a rezistenței la eroziune și a contribuit la creșterea productivității pășunilor în multe zone din Portugalia.

Concursul *Lumea pe care o vrei* face parte din campania paneuropeană a Comisiei Europene de sensibilizare a publicului, denumită *Lumea pe care o vrei, cu clima care îți place*, care promovează soluții practice, inovatoare și eficiente în domeniul schimbărilor climatice.

Proiectul *Sown Biodiverse Pastures* va beneficia de șansa de a înregistra un video profesionist, precum și de sprijin pentru promovarea proiectului în mass media europeană.

De asemenea, în cadrul ceremoniei au fost premiate proiectele care s-au clasat pe locurile doi și trei:

- **Airport Carbon Accreditation** (acreditarea nivelurilor de CO₂ pentru aeroporturi): acest proiect european, conceput în Bruxelles, reprezintă cooperarea dintre 75 de aeroporturi

europene care urmăresc îmbunătățirea propriei eficiențe energetice, concomitent cu reducerea emisiilor de CO₂.

Programul a fost lansat în 2009 de ACI EUROPE, un organism european al aeroporturilor.

- **Low Energy Houses for Everyone** (case cu consum energetic redus pentru toți): acest proiect propus de organizația *Dworek Polski* din Polonia construiește case conform tradiției poloneze, care sunt convenabile din punct de vedere al prețului și, în același timp, au un consum energetic redus.

Concursul și campania Lumea pe care o vrei a reunit oameni creativi din întreaga UE, care și-au pus la încercare inovațiile în domeniul emisiilor reduse de carbon, publicul putând vota online proiectele favorite din rândul celor 269 de proiecte depuse.

Campania a fost urmărită pe rețelele de socializare de peste 65 000 de susținători și s-a bucurat de sprijinul a peste 230 de organizații partenere din UE și al mai multor personalități.

Competiții naționale

Pe lângă câștigătorul marelui premiu al concursului, la nivel național au fost selectați câștigătorii în fiecare dintre cinci țări — Bulgaria, Italia, Lituania, Polonia și Portugalia etc. - dintre care amintim:

- în Bulgaria, un proiect care implică o inițiativă comunitară de compostare a deșeurilor, care sporește gradul de sensibilizare a cetățenilor cu privire la aspectele de mediu.

- în Lituania, proiectul câștigător contribuie la reducerea deșeurilor prin transformarea în bijuterii și accesorii frumoase a unor materiale care, în mod normal, ar fi fost aruncate.

- în Italia a fost declarat câștigător un proiect de locuințe care utilizează numai surse de energie regenerabile și menține un preț scăzut de cumpărare.

(Sursa: http://ec.europa.eu/romania/index_ro.htm)

DIN SUMAR

• Ridicarea restricțiilor în ce privește libertatea de circulație a lucrătorilor din Bulgaria și România – pg.1 • Raport privind progresele înregistrate de România în cadrul Mecanismului de Cooperare și de Verificare – pg.2 • Comisia Europeană sprijină libera circulație a persoanelor - pg.4 • Discriminarea fiscală a cetățenilor mobili din UE – pg.10 • Ghid referitor la „testul privind reședința obișnuită” pentru securitatea socială – pg.11 • Eforturi suplimentare pentru a promova studiile și formarea studenților în străinătate – pg.12 • Normele menite să combată discriminarea valabile în UE – pg.13 • Grecia a aderat la normele UE ce sprijină cuplurile internaționale – pg.14 • Apărarea drepturilor de vot ale cetățenilor UE din străinătate – pg.15	• EURES - rețeaua paneuropeană de căutare de locuri de muncă – pg.16 • Riscul de sărăcie în rândul persoanelor încadrate în muncă – pg.19 • Competiția „Premiile pentru promovarea întreprinderilor europene”, ediția 2014 – pg.20 • Sporește rolul partenerilor în planificare și cheltuieli – pg.21 • Un eveniment major pentru definirea viitorului întreprinderilor sociale – pg.22 • Plan de acțiune pentru a sprijini dezvoltarea energiei marine – pg.23 • Noi reguli europene în materia achizițiilor publice – pg.24 • Noțiunea „conflict armat intern” în dreptul internațional umanitar – pg.27 • O nouă serie de contracte de finanțare pe POSCCE - Axa 1 – pg.28 • Două proiecte ce vizează salvarea de vieți – pg.28 • Consolidarea reacției UE la radicalizare și la extremismul violent – pg.29 • Cea mai bună soluție în materie de climă – pg.31
Contact: INSTITUȚIA PREFECTULUI JUDEȚUL TIMIȘ Bd. Revoluției din 1989 nr.17A Tel: 0256-493667, Fax: 0256-493132 E-mail: contact@prefecturatimis.ro Web: www.prefecturatimis.ro	Materialele prezentate în acest număr au fost preluate și prelucrate, printre altele, din următoarele referințe bibliografice webologice: http://ec.europa.eu/romania/index_ro.htm http://ec.europa.eu/, www.adrvest.ro www.administratie.ro www.euractiv.ro google.com/imagini